

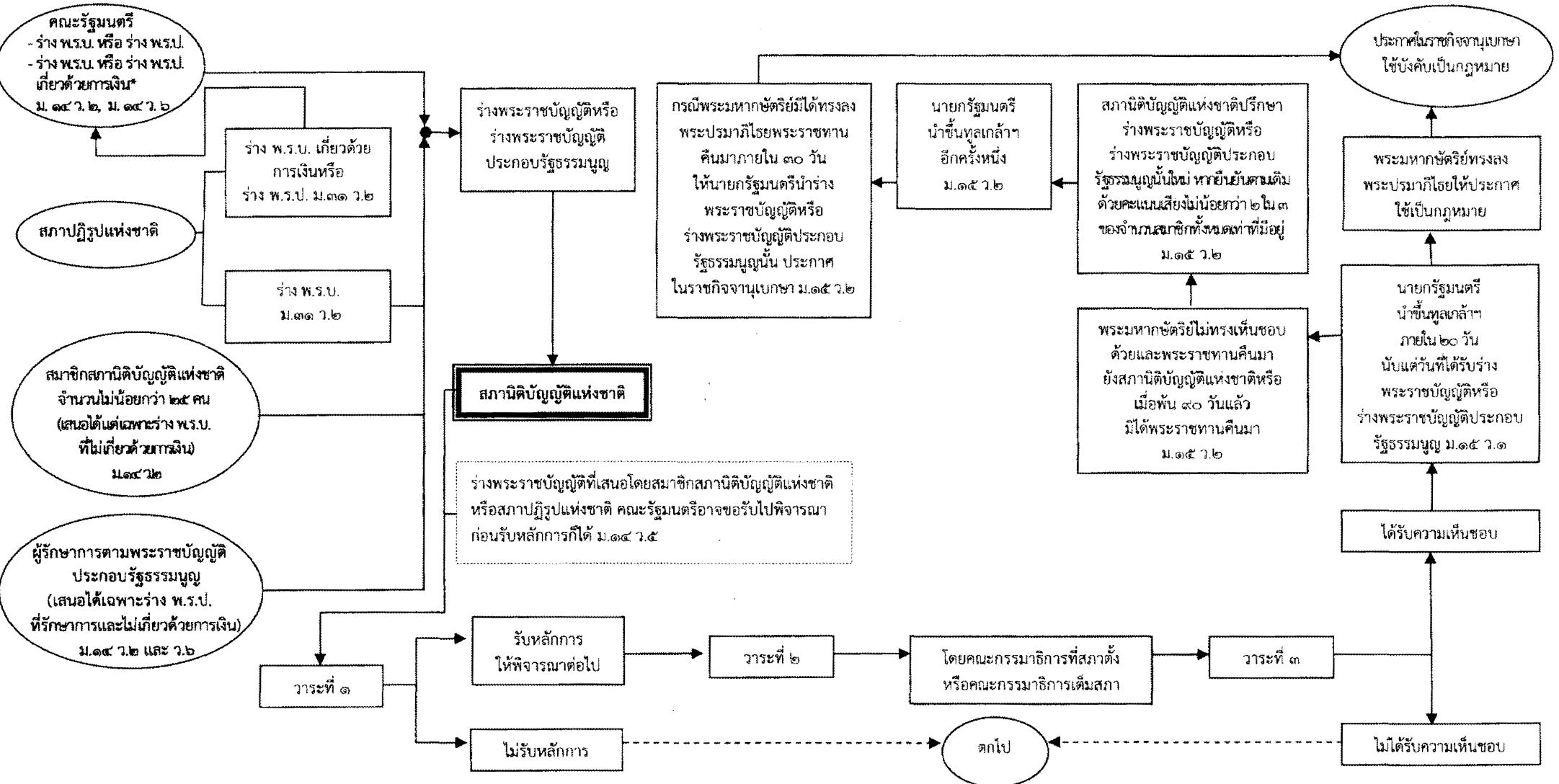
รายงาน ของ

คณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กระบวนการตราพระราชบัญญัติหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

*หมายเหตุ: ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน หมายความว่า ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อนหรือ
วางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน
การค้ำประกัน หรือการใช้เงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา (ม.๑๔ ๖.๓)

จัดทำโดย : กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รายงาน
ของ
คณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว (สนช)(กมธ ๑) ๐๐๐๙/ (ร) วันที่ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘ / ๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๙ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. พลเอก กิตติ อินทสร
๒. นายชาติ หงส์เทียมจันทร์
๓. นายเดช เอี่ยมยิ้ม
๔. พลเอก ทรงกิตติ จักกาบาตร์
๕. นายทศพร นุชอนงค์
๖. พลเอก ธารไชยยันต์ ศรีสุวรรณ
๗. นางสาวธำรงค์ลักษณ์ ลาพินี
๘. นายนิรวัชช์ ปุณณกันต์
๙. พลโท พิศณุ พุทธวงศ์
๑๐. นายภาณุ อุทัยรัตน์
๑๑. นายมหารมณพ เดชวิทักษ์
๑๒. พลเอก มารุต ปิซโซตะสิงห์
๑๓. พลเรือเอก ยุทธนา พิภพผลงาม
๑๔. นายวรพล โสคติยานุรักษ์
๑๕. พลเอก วลิต โรจนภักดี
๑๖. พลเอก วินัย สร้างสุขดี
๑๗. พลเอก สกล ชื่นตระกูล
๑๘. นายสมศักดิ์ โชติรัตน์ศิริ
๑๙. นายอนุวัฒน์ เมธีวิบูลวุฒิ
๒๐. พลโท อำพน ชูประทุม
๒๑. พลเอก อุทิศ สุนทร

บัดนี้ ...

บัดนี้ คณะกรรมการธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) มหรรณพ เดชวิทักษ์

(นายมหรรณพ เดชวิทักษ์)

ประธานคณะกรรมการธิการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

วิฑูรย์ ศรีประภากร

(นายวิฑูรย์ ศรีประภากร)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการธิการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.

สำนักกรรมการธิการ ๑

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการธิการวิสามัญ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๔ - ๕

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๔๕

มานิตา พิมพ์

วันนพ/ปริญญา/กมลชัย ทาน ๑

คกก.ตรวจทานร่างฯ กมธ. ๑ ทาน ๒

**รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ**

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๙ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน โดยมีกำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๖๐ วัน ต่อมาในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๓๕/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้ลงมติให้ขยายเวลาการปฏิบัติงานออกไปอีกครั้งละ ๓๐ วัน และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๒/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๕๖/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้ลงมติให้ขยายเวลาการปฏิบัติงานออกไปอีกครั้งละ ๖๐ วัน และในคราวประชุมครั้งที่ ๖๖/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้ลงมติให้ขยายเวลาการปฏิบัติงานออกไปอีก ๓๐ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสร็จแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ นายมหารณพ เดชวิทักษ์	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๒ พลเรือเอก ยุทธนา พักผลงาม	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๓ พลโท อำพน ชูประทุม	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๑.๔ นายอนุวัฒน์ เมธีวิบูลวุฒิ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม
๑.๕ พลเอก มารุต ปัชโชตะสิงห์	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สี่
๑.๖ นายวรพล โสคติยานุรักษ์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๗ พลเอก กิตติ อินทสร	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๘ พลโท พิศณุ พุทธวงศ์	เป็นรองโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๙ พลเอก ทรงกิตติ จักกาบาตร์	เป็นกรรมาธิการวิสามัญและประธานที่ปรึกษา
๑.๑๐ พลเอก สกล ชื่นตระกูล	เป็นกรรมาธิการวิสามัญและรองประธานที่ปรึกษา
๑.๑๑ พลเอก วลิต โรจนภักดี	เป็นกรรมาธิการวิสามัญและที่ปรึกษา
๑.๑๒ พลเอก วินัย สร้างสุขดี	เป็นกรรมาธิการวิสามัญและที่ปรึกษา
๑.๑๓ พลเอก ชาร์ไชยยันต์ ศรีสุวรรณ	เป็นกรรมาธิการวิสามัญและที่ปรึกษา
๑.๑๔ พลเอก อุทิศ สุนทร	เป็นกรรมาธิการวิสามัญและที่ปรึกษา

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญได้มีมติตั้งที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ ดังนี้

๒.๑ นายสมชัย วัฒนการุณ	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด
๒.๒ นายสมเกียรติ ศิริรัตนพฤษ์	นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค
๒.๓ นายสุรียันต์ อภิรักษ์สัตยากุล	รองอธิบดีกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ
๒.๔ นายปรีชา เปรมปรี	ผู้อำนวยการสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
๒.๕ นายไชนันท์ ทยาวิวัฒน์	สาธารณสุขนิเทศเขตสุขภาพที่ ๒
๒.๖ นางธิติมา หล่อพิพัฒน์	ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการการสาธารณสุข
๒.๗ นายเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง	นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย
๒.๘ นายบุญเลิศ บุรณุปกรณ์	นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย
๒.๙ นายนพดล แก้วสุพัฒน์	นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย
๒.๑๐ นายวิสาข์ สุพรรณไพบูลย์	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
๒.๑๑ นายธนพล เพ็ญรัตน์	อาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
๒.๑๒ รองศาสตราจารย์ไกรชาติ ตันตระการอากาศ	อาจารย์คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล
๒.๑๓ นายสมิทธิ ตุงคสมิต	รองคณบดีฝ่ายวิชาการนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต
๒.๑๔ นายคมสัน โพธิ์คง	รองคณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
๒.๑๕ นายสันติ บุญประคับ	อดีตเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒.๑๖ นายเกรียงศักดิ์ หล่อวัฒนตระกูล	ประธานสภาการเหมืองแร่
๒.๑๗ นายสุทิน ภาศิวัฒมาศ	อดีตประธานสภาการเหมืองแร่
๒.๑๘ นายยงยุทธ เพ็ชรสุวรรณ	อดีตประธานสภาการเหมืองแร่
๒.๑๙ นายปัญญา อุดลย์พิจิตร	อดีตเลขาธิการสภาการเหมืองแร่
๒.๒๐ นายสนธิ คชวัฒน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ชมนมนักวิชาการสิ่งแวดล้อมและสุขภาพไทย
๒.๒๑ นายรัตนพัฒน์ ปวีเศษกุลเดช	ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิก สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (พลโท อำพน ชูประทุม)

๒๒๒ นางวันเพ็ญ พรหมรังสรรค์

ผู้แทนกลุ่มประชาสังคมปฏิรูปทรัพยากร
และทองคำ

๓. ที่ประชุมคณะกรรมการมาธิการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นายวันนพ ศรีประภาภรณ์ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน สำนักกรรมการ ๑ ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๙๑ วรรคสาม

๔. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความเห็น ดังนี้

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงบประมาณ

๑) นางพิศวง ธีระธรรม	นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ
๒) นายสมเกียรติ เกษมศุภมาส	นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการ
๓) นายถาวร รุณแสง	นิติกรชำนาญการ
๔) นางสาวเป็นธิดา มณีโชติ	นักวิเคราะห์งบประมาณปฏิบัติการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑) นายชัยยุทธนา วงศ์วานิช	ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายทรัพยากร
๒) นางสาวกุสุมา สุพุทธิ	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๓) นางสาวฤชราณี ไทยวัฒน์	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

กระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

- นางสาวนฤมล จันทรราชโลธร	นิติกรชำนาญการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรธรณี

๑) นายบุญรุ่ง เสื่องามเอี่ยม	เลขานุการกรม
๒) นายมนตรี เหลืองอิงคะสุต	ผู้อำนวยการสำนักทรัพยากรแร่
๓) นายธีรพงษ์ ทองมาก	ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ
๔) นายพิชัย โอตรวรรณะ	นักธรณีวิทยาชำนาญการพิเศษ
๕) นางเพชรเฮียง ทรัพย์ทวีวัง	นักธรณีวิทยาชำนาญการพิเศษ
๖) นายวุฒิกันต์ สุขเสริม	นักธรณีวิทยาชำนาญการพิเศษ
๗) นางสาวจิรดาว เคลือบทอง	นักธรณีวิทยาชำนาญการ
๘) นางสาวปรียาพัฒน์ คงถาวร	นักวิชาการทรัพยากรธรณีปฏิบัติการ

กระทรวงอุตสาหกรรม**กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่**

๑) นายเดชา เกื้อกุล	รองอธิบดี
๒) นายสัจจาวัธ นาคนิยม	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
๓) นายสุระ เพชรพิรุณ	ผู้อำนวยการสำนักวิศวกรรมและฟื้นฟูพื้นที่
๔) นายนิรันดร์ ยิ่งมหิศรานนท์	อุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรี
๕) นายชัยทัต ทับเที่ยง	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๖) นางอุบล ฤทธิเพชร	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๗) นายธนเจตน์ ธรรมธาดา	นิติกรชำนาญการ
๘) นางสาวชนันธร หมื่นสา	นิติกรปฏิบัติการ
๙) นางสาวอนงค์ศรี ศรีพลอย	นิติกรปฏิบัติการ

หน่วยงานของศาล**สำนักงานศาลยุติธรรม**

- นายเอกพงษ์ ธนะพัฒนา	นิติกร

๕. ผู้ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้เชิญมาชี้แจงแสดงความเห็น คือ**หน่วยงานอิสระของรัฐ****สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**

๑) นางเตือนใจ ดีเทศน์	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๒) นายสุรเชษฐ์ สถิตนิรามัย	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๓) นางสาวอาภา หวังเกียรติ	อนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากร
๔) นางสาวอัจฉรา ฉายากุล	อนุกรรมการด้านเสนอนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายและกฎเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
๕) นายภพธรรม สุนันธรรม	ผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากร
๖) นายอัญญะรัฐ เองฉ้วน	ผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
๗) นางสาวลดาพร เป่าเหลื่องทอง	ผู้อำนวยการกลุ่มงานคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๔
๘) นายประทีป มีคติธรรม	ผู้ช่วยปฏิบัติงานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๙) นายจงรักษ์ นนทศักดิ์	นิติกร

สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

๑) นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์	รองเลขาธิการ
๒) นางสาวอารีวรรณ จตุทอง	นักวิชาการปฏิรูปกฎหมายชำนาญการพิเศษ
๓) นายวัชรระ พันธุ์นราวิกิจ	นักวิชาการปฏิรูปกฎหมายอาวุโส
๔) นางสาวสุปราณี ขวัญจันทิก	ผู้ช่วยนักวิชาการปฏิรูปกฎหมาย

สภาการเหมืองแร่

๑) นายดิเรก รัตนาวิรัช	รองประธาน
๒) นายสุทธิเลิศ วีระไพบุลย์	รองประธาน
๓) นายสมพร อติศักดิ์พานิชกิจ	เลขาธิการ

ร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ฉบับนี้ เป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีการวิพากษ์วิจารณ์ในเชิงลบในลักษณะที่ไม่เห็นด้วยจากหลายภาคส่วน และเป็นร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการการวิสามัญได้รับเรื่องร้องเรียนพร้อมข้อเสนอแนะจากองค์กรต่าง ๆ อาทิ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ องค์กรพิทักษ์มนุษยชน กลุ่มประชาสังคมปฏิรูปทรัพยากรและทองคำ กลุ่มเครือข่ายฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กลุ่มองค์กรโลกสีเขียว รวมทั้งอาจารย์มหาวิทยาลัย และนักวิชาการอิสระ คณะกรรมการการวิสามัญจึงได้เชิญผู้แทนจากองค์กรดังกล่าวเข้ามาเป็นที่ปรึกษา กิตติมศักดิ์และเป็นผู้สังเกตการณ์ และได้เข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น ในประเด็นต่าง ๆ ต่อคณะกรรมการการวิสามัญ ซึ่งคณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดยคำนึงถึงดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนอย่างรอบด้าน อาทิ กรณีการทำเหมืองที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนสูง ในการอนุญาตต้องกำหนดให้มีการจัดทำแนวพื้นที่กั้นชนการทำเหมืองและจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนด้วย ส่วนเรื่องข้อเสนอแนะนั้นคณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อเสนอแนะบางเรื่องได้บัญญัติอยู่ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว อาทิ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ การบัญญัติซ้ำอีกจึงอาจไม่จำเป็น ส่วนบางเรื่องไม่สามารถนำมาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. เนื่องจากเป็นรายละเอียดที่สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ในกฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งได้ คณะกรรมการการวิสามัญจึงได้ตั้งเป็นข้อสังเกตไว้หลายประการ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการการวิสามัญเป็นการพิจารณาโดยการมีส่วนร่วมขององค์กร และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในทุกมาตราเพื่อให้ได้ร่างพระราชบัญญัติที่มีเนื้อหาสาระเป็นที่พอใจแก่ทุกฝ่ายบนผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ ซึ่งคณะกรรมการการวิสามัญขอขอบคุณ องค์กรต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นมา ณ โอกาสนี้

อนึ่ง คณะกรรมการการวิสามัญได้นำหลักการให้มีคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ตามร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ มากำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ที่คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณา เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นด้วย

๖. ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีกรรมวิธีการวิสามัญสงวนความเห็น

๗. ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๙ คน

ดังนี้

- ๗.๑ นายเจตน์ ศิรธรานนท์
- ๗.๒ พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร
- ๗.๓ ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร
- ๗.๔ นายพรศักดิ์ เจียรณัย
- ๗.๕ นายกรรณภว์ ธนภรรคภวิน
- ๗.๖ นายสุพันธ์ มงคลสุธี
- ๗.๗ นายธานี อ่อนละเอียด
- ๗.๘ รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ สุทกวาทิน
- ๗.๙ พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร

๘. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔ มีการแก้ไข

“แร่”

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

““แร่” หมายความว่า ทรัพยากรธรณีที่เป็นอนินทรีย์วัตถุ มีส่วนประกอบทางเคมีกับลักษณะทางฟิสิกส์แน่นอนหรือเปลี่ยนแปลงได้เล็กน้อยไม่ว่าจะต้องถลุงหรือหลอมก่อนใช้หรือไม่ และหมายความรวมถึงถ่านหิน หินน้ำมัน หินอ่อน โลหะและตะกั่วที่ได้จากโลหกรรม น้ำเกลือใต้ดิน หินตามที่ถูกกระทรวงกำหนดเป็นหินประดับหรือหินอุตสาหกรรม และดินหรือทรายตามที่ถูกกระทรวงกำหนดเป็นดินอุตสาหกรรมหรือทรายอุตสาหกรรม แต่ไม่รวมถึงน้ำ หรือเกลือสินเธาว์น้ำเกลือสินเธาว์”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายธานี อ่อนละเอียด

ขอแปรญัตติ ดังนี้

““แร่” หมายความว่า ทรัพยากรธรณีที่เป็นอนินทรีย์วัตถุ มีส่วนประกอบทางเคมีกับลักษณะทางฟิสิกส์แน่นอนหรือเปลี่ยนแปลงได้เล็กน้อยไม่ว่าจะต้องถลุงหรือหลอมก่อนใช้หรือไม่ และหมายความรวมถึงถ่านหิน หินน้ำมัน หินอ่อน โลหะและตะกั่วที่ได้จากโลหกรรม น้ำเกลือใต้ดิน หินตามที่ถูกกระทรวงกำหนดเป็นหินประดับหรือหินอุตสาหกรรม และดินหรือทรายตามที่ถูกกระทรวงกำหนดเป็นดินอุตสาหกรรมหรือทรายอุตสาหกรรม แต่ไม่รวมถึงน้ำ หรือน้ำเกลือสินเธาว์ เกลือสินเธาว์ ลูกรัง หิน ดินหรือทราย”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

“ขุดหาแร่รายย่อย”

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“ขุดหาแร่รายย่อย” หมายความว่า การกระทำแก่พื้นที่ไม่ว่าจะเป็นที่บกหรือที่น้ำเพื่อให้ได้มาซึ่งแร่โดยใช้แรงงานคนหรือใช้เครื่องจักรรวมกันไม่เกิน ยี่สิบสามสิบห้า แรงม้า ภายในท้องที่ ขนาดพื้นที่ วิธีการขุดหาแร่ และชนิดแร่ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด”

คณะกรรมการเห็นด้วย

กับผู้แปรญัตติและได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๖

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑ นโยบายในการบริหารจัดการแร่

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๗/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๗/๒

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๗/๓

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๗/๔

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๗/๕

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๗/๖

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๗/๗

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๗/๘

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๗/๙

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๘

มีการแก้ไข

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๘ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวง
อุตสาหกรรมร่วมกันจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การสำรวจ
ทรัพยากรแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้
และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็นเขตเพื่อการทำเหมืองแร่
เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการแร่ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยการจัดทำต้องมี
การเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่ข้อมูลของแร่ประเภทที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคง
ของประเทศ และให้มีการจัดทำหรือปรับปรุงข้อมูลทุกสิ้นห้าปี

.....”

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายธานี อ่อนละเอียด

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๘ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวง
อุตสาหกรรมร่วมกันจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การสำรวจ
ทรัพยากรแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้
และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็นเขตเพื่อการทำเหมืองแร่
ซึ่งจะต้องกำหนดให้มีการสำรวจและจัดทำแผนที่แสดงที่ตั้งและจำนวนของทรัพยากรแร่ที่มีอยู่โดย
จะต้องมีการประเมินเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการแร่ให้เหมาะสมและเกิด
ประโยชน์สูงสุด โดยการจัดทำต้องมีการเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่ข้อมูลของแร่ประเภท
ที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และให้มีการจัดทำหรือปรับปรุงข้อมูลทุกสิ้นห้าปี

.....”

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๙

มีการแก้ไข

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๙ ห้ามมิให้ทำเหมืองในพื้นที่ที่แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
กำหนดให้มีการสงวนหวงห้าม หรืออนุรักษ์ไว้ เว้นแต่มีความจำเป็นในทางเศรษฐกิจอย่างสูงสุดเพื่อความ

มั่นคงของประเทศและไม่สามารถหาพื้นที่อื่นทดแทนได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจกคณะรัฐมนตรี
เสนอขอความเห็นชอบต่อรัฐสภา”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายธานี อ่อนละเอียด

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๙ ห้ามมิให้ทำเหมืองในพื้นที่ที่แผนแม่บทบริหารจัดการแร่
กำหนดให้มีการสงวนหวงห้าม หรืออนุรักษ์ไว้ เว้นแต่มีความจำเป็นในทางเศรษฐกิจอย่างสูงสุดเพื่อความ
มั่นคงของประเทศและไม่สามารถหาพื้นที่อื่นทดแทนได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจก
คณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภาเพื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบ”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๐

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒

คณะกรรมการจัดการตัดออก

มาตรา ๑๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔

มีการแก้ไข

หมวด ๒ คณะกรรมการแร่

และคณะกรรมการแร่จังหวัด

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการแร่

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕

มีการแก้ไข

นายเจตน์ ศิรธรานนท์

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการแร่”

ประกอบด้วยปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมเจ้าท่า อธิบดีกรมทรัพยากร
ทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมศิลปากร
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมอนามัย เลขาธิการสำนักงาน
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประธานสภาการเหมืองแร่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมแต่งตั้งจำนวนไม่เกินเจ็ดคนเป็นกรรมการ

.....ฯลฯ.....”

คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ
และได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายธานี อ่อนละเอียด

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการแร่”

ประกอบด้วยปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมเจ้าท่า อธิบดีกรมทรัพยากร
ทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมอุทยาน
แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมศิลปากร อธิบดีกรมส่งเสริมการ
ปกครองท้องถิ่น เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประธานสภาการเหมืองแร่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นกรรมการ
โดยตำแหน่งและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมแต่งตั้ง จำนวนไม่เกินเจ็ดคนเป็น
กรรมการ

.....ฯลฯ.....”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายสุพันธุ์ มงคลสุธี

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการแร่”

ประกอบด้วยปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมเจ้าท่า อธิบดีกรมทรัพยากร
ทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมศิลปากร
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เลขาธิการ
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประธานสภาการเหมืองแร่หรือ
ผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย ประธานสภา
หอการค้าแห่งประเทศไทยหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิ
ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมแต่งตั้งจำนวนไม่เกินเจ็ดห้าคนเป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เป็นเลขานุการ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งให้แต่งตั้งจากบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ผู้แทนองค์กรเอกชน จำนวนไม่เกินสองหนึ่งคน

(๒) ผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวนไม่เกินสองหนึ่งคน

(๓) ผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ด้านการสำรวจและการทำ

เหมืองแร่ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านสังคมศาสตร์ ด้านละหนึ่งคน

.....ฯลฯ.....”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗

มีการแก้ไข

พลเอก สิंहศักดิ์ สิंहไพโร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม

ดังต่อไปนี้

.....”

(๕) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบในการบริหาร พรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง เจ้าหน้าที่พรรคการเมือง หรือข้าราชการ**ในส่วนราชการที่เป็น พรรคหรือโดยตำแหน่งหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ**

.....”

คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ

และได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายธานี อ่อนละเอียด

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ

ต้องห้ามดังต่อไปนี้

.....”

(๕) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบในการบริหารพรรค การเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง เจ้าหน้าที่พรรคการเมือง หรือข้าราชการ**ในส่วนราชการที่เป็น พรรคหรือโดยตำแหน่งหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ**

.....”

คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ

และได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๘

คณะกรรมการตัดออก

มาตรา ๑๙

คณะกรรมการตัดออก

มาตรา ๒๐

คณะกรรมการตัดออก

มาตรา ๒๑

คณะกรรมการตัดออก

มาตรา ๒๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๓

คณะกรรมการติดออก

มาตรา ๒๓/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

ส่วนที่ ๒ คณะกรรมการแระจังหวัด

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๔

มีการแก้ไข

นายเจตน์ ศิรธรานนท์

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๒๔ ในจังหวัดที่จะมีการออกประธานบัตรสำหรับการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ให้มีคณะกรรมการแระจังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ปฏิรูปที่ดินจังหวัด ผู้แทนกรมเจ้าท่า ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี ผู้แทนกรมศิลปากร ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประธานบัตรสำหรับการทำเหมืองตั้งอยู่ ผู้แทนสภาการเหมืองแร่ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจำนวนไม่เกินเจ็ดคน เป็นกรรมการ

.....”

คณะกรรมการเห็นด้วย

กับผู้แปรญัตติและได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายพรศักดิ์ เจียรณัย

และนายกรรณภว์ ธนภรรคภวิน

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๒๔ ในจังหวัดที่จะมีการออกประธานบัตรสำหรับการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ให้มีคณะกรรมการแระจังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด นายอำเภอที่มีพื้นที่ประกอบกิจการเหมืองแร่ ปฏิรูปที่ดินจังหวัด ผู้แทนกรมเจ้าท่า ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี ผู้แทนกรมศิลปากร ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประธานบัตรสำหรับการทำเหมืองตั้งอยู่ ผู้แทนสภาการเหมืองแร่ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน สี่ ~~เจ็ด~~ แปด คน เป็นกรรมการ

ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่เป็นเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ผู้แทนองค์กรเอกชน จำนวนไม่เกินสองคน

(๒) ผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวนไม่เกิน สอง ~~สาม~~ สาม คน

(๓) ผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ด้านการเหมืองแร่

ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านสังคมศาสตร์ จำนวนไม่เกินสามคน

.....”

คณะกรรมการได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

<u>มาตรา ๒๕</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๖</u>	มีการแก้ไข
<u>หมวด ๓ บททั่วไป</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๔ การสำรวจแร่</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๑ บททั่วไป</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๒ อาชญาบัตรสำรวจแร่</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๗</u>	มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๓ อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๘</u>	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๙ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๐ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๑ ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๔ อาชญาบัตรพิเศษ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๒ ไม่มีการแก้ไข

รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ สุทกวาทิน ขอแปรญัตติ ดังนี้
 “มาตรา ๔๒ ผู้ใดประสงค์จะขออาชญาบัตรพิเศษในท้องที่ใด ให้ยื่นคำขอต่อ
 เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่นั้น

.....”ล๓๑.....

ผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐตามที่กำหนดในวรรคสาม ให้ใช้ในการสำรวจหรือ
 ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแร่ หรือการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย
 อนามัย เสรีภาพและทรัพย์สินอันเนื่องจากการกระทำละเมิดของผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษและบริวารแทน
 หน่วยงานของรัฐ”

คณะกรรมการธิการเห็นด้วยในหลักการ
 และได้นำไปบัญญัติไว้ในมาตรา ๖๔ แล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔๓ มีการแก้ไข

มาตรา ๔๔ มีการแก้ไข

มาตรา ๔๕ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๖ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๗ มีการแก้ไข

หมวด ๕ การทำเหมือง ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป ไม่มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๔๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๐</u>	คณะกรรมการมาธิการตัดออก
<u>ส่วนที่ ๒ การขอประทานบัตร</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๑</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๓</u>	มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๓ การออกประทานบัตร</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๕</u> นายสุพันธ์ มงคลสุธี	มีการแก้ไข ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็น วรรคห้า ของมาตรา ๕๕ ดังนี้
“เมื่อผู้ถือประทานบัตรได้ยื่นขอต่ออายุตามความในวรรคสองแล้ว แม้ประทานบัตร จะสิ้นอายุแล้วก็ให้ถือว่าผู้ยื่นคำขออยู่ในฐานะผู้รับใบอนุญาตจนกว่าจะมีคำสั่งถึงที่สุดไม่อนุญาต ให้ต่ออายุใบอนุญาต”	
คณะกรรมการมาธิการได้ชี้แจงแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>ส่วนที่ ๔ สิทธิและหน้าที่ของผู้ถือประทานบัตร</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๙</u>	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๐ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๑ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๒ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๓ มีการแก้ไข

มาตรา ๖๓/๑ คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๖๔ มีการแก้ไข

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๖๔ ผู้ถือประธานบัตรมีหน้าที่ต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

..... ฯลฯ.....”

(๓) ห้ามทำเหมืองใกล้ทางหลวงที่ได้ลงทะเบียนไว้ตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง หรือทางน้ำสาธารณะภายในระยะห้าสิบกิโลเมตร เว้นแต่ประธานบัตรกำหนดให้ทำได้หรือได้รับ อนุญาตให้เปลี่ยนแปลงผังโครงการ

..... ฯลฯ.....”

คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ

และได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ สุทกวาทิน ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๖๔ ผู้ถือประธานบัตรมีหน้าที่ต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

..... ฯลฯ.....”

(๔) จัดตั้งกองทุนฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมืองและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ จากการทำเหมือง ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพและทรัพย์สินอันเนื่องจาก การกระทำละเมิดของผู้ถือประธานบัตรและบริวาร หรือวางหลักประกันตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด

..... ฯลฯ.....”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายเจตน์ ศิรธรานนท์

ขอแปรญัตติเพิ่มความ

เป็น (๑๓) ของมาตรา ๖๔ ดังนี้

“(๑๓) สำรวจทางธรณีวิทยาและปัจจัยพื้นฐานด้านสุขภาพของประชาชนใน พื้นที่ก่อนการทำเหมือง”

คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ

และได้นำไปบัญญัติไว้แล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

<u>มาตรา ๖๔/๑</u>	คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๖๕</u>	มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๕ การรับช่วง การโอน การสวมสิทธิ</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๖</u>	มีการแก้ไข
พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร	ขอแปรญัตติ ดังนี้
“มาตรา ๖๖ ห้ามมิให้ผู้ถือประทานบัตรยอมให้ผู้อื่นรับช่วงการทำเหมืองไม่ว่า	
เฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดของเขตเหมืองแร่ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน	
อุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น <u>หรืออธิบดี</u> แล้วแต่กรณี	
ฯลฯ.....”	
คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ	
และได้แก้ไขแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๖๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๖ การทำเหมืองใต้ดิน</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๑ บททั่วไป</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๗๕</u>	ไม่มีการแก้ไข

นายเจตน์ ศิริธรานนท์

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๗๕ เขตประธานบัตรทำเหมืองใต้ดินต้องไม่รูก้ำเข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติหรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

ในกรณีที่พบว่าการทำเหมืองใต้ดินบริเวณใดในเขตประธานบัตรจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอย่างสำคัญโดยมีอาจแก้ไขหรือฟื้นฟูได้ ให้ผู้ออกประธานบัตรกำหนดเป็นเงื่อนไขในประธานบัตรมิให้ทำเหมืองใต้ดินในบริเวณนั้น”

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

ส่วนที่ ๒ การออกประธานบัตรทำเหมืองใต้ดิน

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๖

มีการแก้ไข

นายเจตน์ ศิริธรานนท์

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๗๖ คำขอประธานบัตรทำเหมืองใต้ดินต้องประกอบด้วยข้อมูลตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูล ดังต่อไปนี้

..... ฯลฯ.....

(๒) แผนที่แสดงเขตเหมืองแร่โดยสังเขป พร้อมข้อมูลประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในบริเวณต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาตามมาตรา ๗๕ วรรคสอง

..... ฯลฯ.....”

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๗๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๐

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๓ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๓

ไม่มีการแก้ไข

<u>ส่วนที่ ๔ การคุ้มครองสิทธิในอสังหาริมทรัพย์</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘๕</u>	มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๕ การกำหนดเงินค่าทดแทน</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๗ การขุดหาแร่รายย่อยและการร่อนแร่</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๘๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๐/๑</u>	คณะกรรมการพิจารณาเพิ่มชั้นใหม่
<u>หมวด ๘ การประกอบธุรกิจแร่ การแต่งแร่ และการประกอบโลหกรรม</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๑ การประกอบธุรกิจแร่</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๕</u>	ไม่มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๙๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๒ การแต่งแร่</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๐</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๓ การประกอบโลหกรรม</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๕</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๔ การต่ออายุและการโอนใบอนุญาต</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๐๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๑</u>	ไม่มีการแก้ไข

<u>ส่วนที่ ๕ การออกใบแทน</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๙ การรังวัด</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๖</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๑๐ การยกคำขอ การยกเลิก การแก้ไข หรือเพิกถอนการอนุญาต</u>	มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๑ การยกคำขอ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๑๙</u>	มีการแก้ไข
<u>ส่วนที่ ๒ การยกเลิก การแก้ไข หรือเพิกถอนการอนุญาต</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒๓</u>	มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๑๒๔</u>	มีการแก้ไข
<u>หมวด ๑๑ ค่าภาคหลวงแร่ ค่าธรรมเนียม และเงินบำรุงพิเศษ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒๖</u> พลเอก สิंहศักดิ์ สิंहไพโร “มาตรา ๑๒๖ อัตราค่าภาคหลวงแร่ให้เรียกเก็บได้ไม่เกินร้อยละสิบของ ราคาากลางมาตรฐานของตลาดแร่ พิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ราคาากลางมาตรฐานของตลาดแร่แต่ละชนิดให้เป็นตามที่อธิบดีกำหนดฯลฯ.....” คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ และได้แก้ไขแล้ว	มีการแก้ไข ขอแปรญัตติ ดังนี้
<u>มาตรา ๑๒๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๒๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๑๒ การพัฒนาและการส่งเสริม</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓๑</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓๒</u>	มีการแก้ไข
<u>หมวด ๑๓ ความรับผิดชอบทางแพ่ง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๓๓</u>	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓๔

พลเอก สิंहศักดิ์ สิंहไพโร

“มาตรา ๑๓๔ ผู้ใดทำเหมืองแร่โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือผู้ถือประทานบัตร

รายใดทำเหมืองแร่ นอกเขตประทานบัตร หรือผู้ถือประทานบัตรรายใดทำเหมืองแร่ในเขตประทานบัตร แต่เป็นพื้นที่ห้ามทำเหมืองตามมาตรา ๖๔ (๓) หรือตามกฎหมายอื่น นอกจากจะต้องรับผิดชอบทางอาญาแล้ว จะต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่รัฐตั้งแต่สองเท่าแต่ไม่เกินสามเท่าของมูลค่าแร่ที่ได้จากการทำเหมืองในบริเวณดังกล่าวด้วย

.....”

มูลค่าแร่ตามวรรคหนึ่งให้ถือตามราคา กลางมาตรฐานของตลาดแร่ที่อธิบดีประกาศใช้ในวันที่มีการกระทำตามวรรคหนึ่ง”

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๓๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓๖

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑๔ การควบคุมและการตรวจสอบ

ไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๑ พนักงานเจ้าหน้าที่

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๑

ไม่มีการแก้ไข

**ส่วนที่ ๒ การดำเนินการเกี่ยวกับของกลาง
และเงินค้ำจำย**

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๒

มีการแก้ไข

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๒ บรรดาแร่ที่มีไว้ในเนื่องในการกระทำความผิด และเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือเป็นอุปกรณ์ที่ได้รับผลในการกระทำความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาคดี ได้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ หรือจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ทั้งนี้ ไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะเป็นของผู้กระทำความผิดหรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิด หรือไม่ และเมื่อได้มีการฟ้องคดีให้นำความในมาตรา ๑๗๒ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับ

ในการยึดหรืออายัดเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือ เครื่องจักรกลใด ๆ ตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผูกมัด ประทับตรา จัดทำบัญชี หรือเก็บรักษาไว้ ตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ หรือศาล ไม่พิพากษาให้รับ ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองมีตำรวจหรือทรัพย์สินคืนภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วัน ทราบ หรือถือว่าได้ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้มีสิทธิขอรับทรัพย์สินคืนนั้นจาก เจ้าพนักงานที่มีอำนาจยึดไว้ หรือนับแต่วันที่สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของ แผ่นดิน ทั้งนี้ เว้นแต่อธิบดีจะใช้อำนาจประกาศหาตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองให้แสดง หลักฐานเพื่อขอรับทรัพย์สินคืนภายในสามสิบวัน หากพ้นกำหนดดังกล่าวและไม่มีผู้ใดมาขอรับทรัพย์สินคืน ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน และให้นำมาตรา ๑๔๕ วรรคสอง มาใช้บังคับเกี่ยวกับวิธีการประกาศ หาตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินและวิธีการขอรับทรัพย์สินคืนโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ หรือศาล ไม่พิพากษาให้รับ และไม่ปรากฏว่ามีบุคคลผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าว ให้เริ่มนับระยะเวลาตามวรรคสาม ตั้งแต่วันที่คำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ หรือวันที่คำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี”

คณะกรรมการธิการเห็นด้วยในหลักการ และได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายธานี อ่อนละเอียด

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๒ ๑๗๒.....”

ในการยึดหรืออายัดเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือ เครื่องจักรกลใด ๆ ตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผูกมัด ประทับตรา จัดทำบัญชี จัดทำฐานข้อมูล ของผู้กระทำความผิดรวมทั้งรายการของกลางอย่างเป็นระบบหรือและเก็บรักษาไว้ตามหลักเกณฑ์ที่ อธิบดีกำหนด

..... ๑๗๒.....”

คณะกรรมการธิการเห็นด้วยในหลักการ และได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

<u>มาตรา ๑๔๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔๕</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔๖</u>	มีการแก้ไข
<u>หมวด ๑๕ บทกำหนดโทษ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔๗</u> พลเอก สิंहศักดิ์ สิंहไพโร “มาตรา ๑๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนดตาม มาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน <u>สองแสนห้าแสนบาท</u> ” คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว	มีการแก้ไข ขอแปรญัตติ ดังนี้ ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๑๔๘</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๔๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕๐</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕๑</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕๔</u> พลเอก สิंहศักดิ์ สิंहไพโร “มาตรา ๑๕๔ ผู้ใด”	มีการแก้ไข ขอแปรญัตติ ดังนี้

(๓) ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๔ (๔) (๕) (๖) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหกหมื่น
สองแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

(๔) ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๔ (๑๑) หรือ (๑๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน หกหมื่นบาทหนึ่งแสนบาท”

คณะกรรมการการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๕๕

มีการแก้ไข

พลเอก สิทธิ์ศึก สิทธิ์ไพโร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ หรือมาตรา ๑๑๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน หกหมื่นสามแสนบาท”

คณะกรรมการการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๕๖

มีการแก้ไข

พลเอก สิทธิ์ศึก สิทธิ์ไพโร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรา ๘๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน สามหมื่นห้าหมื่นบาท”

คณะกรรมการการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๕๗

คณะกรรมการการตัดออก

มาตรา ๑๕๘

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖๐

คณะกรรมการการตัดออก

มาตรา ๑๖๑

มีการแก้ไข

พลเอก สิทธิ์ศึก สิทธิ์ไพโร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๖๑ ผู้ใดไม่จัดทำรายงานตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง หรือจัดทำรายงานดังกล่าวเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน หกหมื่นสามแสนบาท”

คณะกรรมการการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๖๒

มีการแก้ไข

พลเอก สิทธิ์ศึก สิทธิ์ไพโร

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๖๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๘ ต้องระวางโทษ ดังนี้

.....บาท.....”

(๓) ฝ่าฝืนประกาศที่ออกตามมาตรา ๙๘ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
หกหมื่นสองแสนบาท

.....”

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๖๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖๕

คณะกรรมการธิการตัดออก

มาตรา ๑๖๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖๘

คณะกรรมการธิการตัดออก

มาตรา ๑๖๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗๒

มีการแก้ไข

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริการ ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๗๒”

ให้พนักงานอัยการร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และเมื่อพนักงานอัยการได้ร้องขอต่อศาลแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปิดประกาศไว้ที่สำนักงานเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมประจำท้องที่ที่ยึดหรืออายัดของกลางนั้น และให้ประกาศในเว็บไซต์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่อย่างน้อยสองวันติดต่อกัน ทั้งนี้ ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม ในกรณีปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลเป็นเจ้าของทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งประกาศดังกล่าวทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังภูมิลำเนาของเจ้าของทรัพย์สินนั้น เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงคดีตั้งศาลชำระประตกผู้ควบคุมคดีซึ่งขอขอเช็ดขอเงินเจ้าของหรือไม่ได้ตก

ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น หรือมีเจ้าของแต่เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมี

การกระทำความผิดดังกล่าว อีกทั้งตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้วที่จะป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเช่นนั้นเกิดขึ้น หรือไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อได้ว่า ตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุผลอันควรสงสัยว่าจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวได้ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันที่ปิดประกาศในเว็บไซต์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลเป็นเจ้าของทรัพย์สินให้นับแต่วันที่เจ้าของทรัพย์สินได้รับหรือถือว่าได้รับไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับดังกล่าวตามวรรคสอง และในกรณีนี้มีให้นำมาตรา ๓๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ”

คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ
และได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๗๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗๔

คณะกรรมการตัดออก

มาตรา ๑๗๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗๗

มีการแก้ไข

พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๗๗ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา ๑๔๔ มาตรา ๑๕๓ มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๖๐ มาตรา ๑๖๒ (๑) (๒) มาตรา ๑๖๔ มาตรา ๑๖๗ มาตรา ๑๖๙ ที่มีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือมีโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าเงินปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ
และได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๗๘

มีการแก้ไข

พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๗๘ ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบตามมาตรา ๑๗๗ ให้ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้ ประกอบด้วยผู้แทนส่วนกลางสูงสุดเช่นประธานกรรมการผู้แทนส่วนกลางหรือผู้แทนส่วนกลางหรือผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่หรือผู้แทนกรมอุตสาหกรรมและเสขกนุกรรม โดยให้มีคณะกรรมการที่รัฐมนตรีกำหนดตามความเหมาะสม

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นกรรมการ และผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) ในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วยอัยการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเป็นกรรมการ และอุตสาหกรรมจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ
**ทรงประชุม หักคะแนน และวิธีทรวพิษรณทของคณษทรสมทรวรเปรียบเทียบ
 ให้ยื่นไปตทรชเปรียบที่รัฐมนตรีกำหนด”**

คณะกรรมการเห็นด้วยในหลักการ
 และได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๗๙

พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร

คณะกรรมการคัดออก

ขอแปรญัตติตัดมาตรา ๑๗๙
 ออกทั้งมาตรา ดังนี้

**“มาตรา ๑๗๙ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบทวยใน
 สวมสินวันนับแต่วันที่มิทรวรเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตมประมวลกฎหมายวิธีพิษรณทคทวมอฎุท”**

คณะกรรมการเห็นด้วย
 กับผู้แปรญัตติและได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๘๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๓

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑๖ บทเฉพาะกาล

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๓/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๘๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๖

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๗**มีการแก้ไข****มาตรา ๑๘๘****มีการแก้ไข****บัญญัติอัตราค่าธรรมเนียม****ไม่มีการแก้ไข****๙. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ**

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. เห็นควรตั้งข้อสังเกตเพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา เพื่อให้รัฐบาลได้นำข้อสังเกตไปดำเนินการตามความเหมาะสมและจำเป็นต่อไป ดังนี้

๙.๑ คณะกรรมการวิสามัญขอแก้ไขเหตุผลเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการวิสามัญ ดังนี้

“เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๐๙ และพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันสมควรปรับปรุงโดยนำหลักการของกฎหมายทั้งสองฉบับมาบัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับเดียวกัน เพื่อให้การอนุญาตและการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่เป็นไปอย่างมีระบบ โดยกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการแร่ เพื่อให้เกิดดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการรักษาสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตและการกำกับดูแลการทำเหมืองให้เหมาะสมกับประเภทและขนาดของการทำเหมือง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดสรรผลประโยชน์จากทรัพยากรแร่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนอันเป็นที่ตั้งของพื้นที่ทำเหมืองและพื้นที่ซึ่งได้รับผลกระทบจากการทำเหมือง และกำหนดให้มีการจ่ายเงินค่าทดแทนแก่ผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินอันเป็นที่ตั้งของการทำเหมืองได้ดินตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

๙.๒ มาตรา ๘ การบริหารจัดการแร่ก่อนการส่งออก

เพื่อความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจอย่างแท้จริง ก่อนการส่งออกนอกราชอาณาจักรควรให้มีการพิจารณาถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า โดยการเพิ่มมูลค่าแร่ชนิดนั้น ๆ แทนการส่งออกในรูปของแร่ดิบและส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถนำแร่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดหรือให้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาส่งเสริมให้ต่างประเทศเข้ามาลงทุนการเพิ่มมูลค่าแทนและส่งออกในรูปของวัตถุดิบสำเร็จรูปแทนการส่งออกแร่ดิบ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ต่างประเทศเข้ามาลงทุนการเพิ่มมูลค่าแทน และส่งออกในรูปของวัตถุดิบสำเร็จรูปแทนการส่งออกแร่ดิบ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมและพัฒนาเชื่อมโยงถึงอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศ

๙.๓ การกำหนดมาตรการทางภาษีการส่งออกแร่ไปนอกราชอาณาจักร

เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่กำหนดให้การส่งออกแร่ไปนอกราชอาณาจักรจะต้องเสียภาษีการส่งออก ซึ่งทำให้ประเทศไทยเป็นเพียงแหล่งผลิตวัตถุดิบของการประกอบธุรกิจเหมืองแร่ ทำให้การบริหารจัดการแร่ยังไม่เป็นระบบและเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนประกอบธุรกิจแร่ในประเทศไทย จึงสมควรมอบหมาย

ให้กระทรวงการคลังพิจารณากำหนดให้มีการจัดเก็บภาษีการส่งออกแร่แต่ละชนิดในอัตราที่เหมาะสม โดยเฉพาะแร่ที่สามารถแปรรูปให้มีมูลค่าสูงขึ้นได้ ควรมีการกำหนดอัตราการจัดเก็บภาษีขาออกที่จูงใจให้ผู้ประกอบการแปรรูปแร่ให้มีมูลค่าสูงขึ้นก่อนส่งออกเพื่อนำรายได้เข้าประเทศ

๙.๔ การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ทรัพยากรธรณี

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ คณะกรรมการแร่ และคณะกรรมการแร่จังหวัด ควรกำหนดหลักเกณฑ์ โดยให้มีกระบวนการสรรหา เพื่อให้ได้ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในด้านที่เกี่ยวข้องและมีความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่อย่างแท้จริง

๙.๕ มาตรา ๑๓ วรรคห้า การประมูลพื้นที่แหล่งแร่

กรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมจะพิจารณาเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เพื่อจะเปิดพื้นที่ใดเป็นพื้นที่เพื่อการประมูล หากปรากฏว่าพื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ที่เอกชนได้ลงทุนสำรวจแร่ไว้แล้วและพบแหล่งแร่โดยได้ยื่นคำขอประทานบัตรตามระเบียบที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนดไว้แล้ว ควรให้พิจารณากันเขตพื้นที่ที่มีการยื่นคำขอประทานบัตรนั้นออกจากพื้นที่ที่กำหนดให้มีการประมูล

๙.๖ มาตรา ๔๘ การอนุญาตให้ทำเหมืองในพื้นที่แหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึม

เนื่องจากภาคประชาชนมีข้อกังวลเกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่แหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึมจึงควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องออกกฎหมายเพื่อจำแนกประเภท ลักษณะ และการคุ้มครองแหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึมให้มีความชัดเจน รวมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันเพื่อมิให้ป่าต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึมถูกทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย

๙.๗ การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

แม้ว่าตามร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. จะกำหนดให้มีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนสำหรับการทำเหมืองตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติก็ตาม แต่เนื่องจากกระบวนการในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้จัดทำโดยเจ้าของโครงการจึงมีปัญหาเกี่ยวกับความเป็นกลางในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมประกอบกับในปัจจุบันยังมีปัญหาในการตรวจสอบและการควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทำให้การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนยังไม่สามารถเป็นหลักประกันสำหรับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนได้อย่างแท้จริง จึงควรปรับปรุงกระบวนการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดให้ผู้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมมีความเป็นกลางและมีบทกำหนดโทษในการทำรายงานที่เป็นเท็จและการไม่ปฏิบัติตามมาตรการการตรวจสอบและควบคุมการดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อให้รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสามารถเป็นหลักประกันสำหรับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนได้อย่างแท้จริง

๙.๘ มาตรา ๑๒๗ การกำกับดูแลการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่

การดำเนินการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่เห็นควรให้หน่วยงานจากส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมทรัพยากรธรณีมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์จัดเก็บค่าภาคหลวงแร่เพื่อให้มีความโปร่งใส รวมทั้งควรให้มีผู้แทนจากส่วนราชการอื่นเป็นคณะกรรมการประเมินค่าภาคหลวงแร่

๙.๙ การกำกับดูแลการสำรวจแร่และการทำเหมือง

หน่วยงานที่อนุญาตให้สำรวจหรือทำเหมือง ควรมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่อย่างเพียงพอรวมทั้งพิจารณานำเทคโนโลยีมากำกับดูแลเพื่อประสิทธิภาพในการกำกับดูแลอย่างทั่วถึง แต่หากไม่สามารถดำเนินการได้ควรพิจารณาอนุญาตให้สอดคล้องกับอัตรากำลัง

๙.๑๐ การกำหนดค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติ

การออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ควรพิจารณาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละช่วง

๙.๑๑ การออกประทานบัตรสำหรับการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ที่กำหนดเนื้อที่ไม่เกินหนึ่งร้อยไร่หรือการทำเหมืองประเภทที่ ๒ ที่กำหนดเนื้อที่ไม่เกินหกร้อยยี่สิบห้าไร่ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการออกประทานบัตรจะต้องพิจารณาขนาดพื้นที่ที่จะออกประทานบัตรให้ตามเหตุผลและความเหมาะสม โดยมีจำเป็นต้องออกประทานบัตรให้เต็มพื้นที่ในการทำเหมืองแต่ละประเภท

๙.๑๒ การออกอนุบัญญัติตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ควรมีการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม ทั้งภาคประชาชนและองค์กรเอกชน จะทำให้ได้อนุบัญญัติที่มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์และเป็นที่ยอมรับทุกฝ่าย และการจะตราอนุบัญญัติใดต้องพิจารณาถึงความจำเป็นและเร่งด่วน โดยจัดลำดับความสำคัญในการที่จะเร่งตราอนุบัญญัตินั้น ๆ

๙.๑๓ ควรกำหนดมาตรการในการลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย ทั้งบทกำหนดโทษทางแพ่งทางปกครอง และทางอาญา ให้ดำเนินการโดยเร็วเพื่อระงับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนได้อย่างทัน่วงที

๙.๑๔ ควรมีบทบัญญัติกฎหมายควบคุมการบริหารจัดการแร่ทองคำเป็นการเฉพาะ เพื่อให้มีกระบวนการทำเหมืองและกระบวนการผลิตให้มีความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน โดยมีบทลงโทษเป็นกรณีพิเศษ ตลอดจนวิธีการจัดเก็บรายได้จากร่ทองคำที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ของรัฐ”

๑๐. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรวมทั้งข้อสังเกตมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายวรพล โสคติยานุรักษ์)

เลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(ก)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแร่
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยแร่และกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๐๙ และพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันสมควรปรับปรุงโดยนำหลักการของกฎหมายทั้งสองฉบับมาบัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับเดียวกัน เพื่อให้การอนุญาตและการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่เป็นไปอย่างมีระบบ โดยกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการแร่ เพื่อให้เกิดดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการรักษาสิ่งแวดล้อม กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาต และการกำกับดูแลการทำเหมืองให้เหมาะสมกับประเภทและขนาดของการทำเหมือง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดสรรผลประโยชน์ จากทรัพยากรแร่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนอันเป็นที่ตั้งของพื้นที่ทำเหมืองและพื้นที่ซึ่งได้รับผลกระทบจากการทำเหมือง และกำหนดให้มีการจ่ายเงินค่าทดแทนแก่ผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ในที่ดินอันเป็นที่ตั้งของการทำเหมืองใต้ดิน ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“แร่” หมายความว่า ทรัพยากรธรณีที่เป็นอนินทรีย์วัตถุ มีส่วนประกอบทางเคมีกับลักษณะทางฟิสิกส์แน่นอนหรือเปลี่ยนแปลงได้เล็กน้อยไม่ว่าจะต้องถลุงหรือหลอมก่อนใช้หรือไม่ และหมายความรวมถึงตลอดถึงถ่านหิน หินน้ำมัน หินอ่อน โลหะและตะกั่วที่ได้จากโลหกรรม น้ำเกลือใต้ดิน หินตามที่ถูกกระทรวงกำหนดเป็นหินประดับหรือหินอุตสาหกรรม และดินหรือทรายตามที่กระทรวงกำหนดเป็นดินอุตสาหกรรมหรือทรายอุตสาหกรรม แต่ไม่รวมถึงน้ำ หรือเกลือสินเธาว์

“น้ำเกลือใต้ดิน” หมายความว่า น้ำเกลือที่มีอยู่ใต้ดินตามธรรมชาติ และมีความเข้มข้นของเกลือในปริมาณมากกว่าที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“การบริหารจัดการแร่” หมายความว่า การจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรแร่ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ การสำรวจแร่ การทำเหมือง การทำเหมืองใต้ดิน การขุดหาแร่รายย่อย การร่อนแร่ การประกอบธุรกิจแร่ การแต่งแร่ และการประกอบโลหกรรม รวมทั้งการควบคุมกำกับดูแลการดำเนินการเรื่องดังกล่าว

“สำรวจแร่” หมายความว่า การเจาะหรือขุดหรือกระทำด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เพื่อให้รู้ว่าในพื้นที่มีแร่หรือไม่เพียงใด

“พื้นที่เขตปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชาติ” หมายความว่า เขตปลอดภัยตามกฎหมายว่าด้วยเขตต์ปลอดภัยในราชการทหาร เขตหวงห้ามเพื่อประโยชน์ในราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เขตทรงสงวนตามพระบรมราชโองการพระพุทธศักราช ๒๔๖๕ หรือพื้นที่บริเวณชายแดนที่จำเป็นต้องสงวนไว้เพื่อความมั่นคงแห่งชาติ

“ทำเหมือง” หมายความว่า การกระทำแก่พื้นที่ไม่ว่าจะเป็นที่บกหรือที่น้ำเพื่อให้ได้มาซึ่งแร่ด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด แต่ไม่รวมถึงการขุดหาแร่รายย่อยและการร่อนแร่

“ทำเหมืองใต้ดิน” หมายความว่า การทำเหมืองด้วยวิธีการเจาะเป็นปล่องหรืออุโมงค์ลึกลงไปได้ผิวดิน เพื่อให้ได้มาซึ่งแร่ใต้ผิวดิน

“ขุดหาแร่รายย่อย” หมายความว่า การกระทำแก่พื้นที่ไม่ว่าจะเป็นที่บกหรือที่น้ำเพื่อให้ได้มาซึ่งแร่โดยใช้แรงงานคนหรือใช้เครื่องจักรรวมกันไม่เกินยี่สิบสามสิบกิโลวัตต์ ภายในท้องที่ ขนาดพื้นที่ วิธีการขุดหาแร่ และชนิดแร่ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“ร่อนแร่” หมายความว่า การกระทำแก่พื้นที่ไม่ว่าจะเป็นที่บกหรือที่น้ำเพื่อให้ได้มาซึ่งแร่โดยใช้แรงคนแต่ละคนตามชนิดของแร่ ภายในท้องที่ และวิธีการร่อนแร่ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“ประกอบธุรกิจแร่” หมายความว่า การซื้อแร่ การขายแร่ การครอบครองแร่ การเก็บแร่ การขนแร่ การนำแร่เข้ามาในราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีป และการส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร

“ซื้อแร่” หมายความว่า การรับโอนแร่ด้วยประการใดจากบุคคลอื่น นอกจากการตกทอดทางมรดก

“ขายแร่” หมายความว่า การโอนแร่ด้วยประการใดไปยังบุคคลอื่น นอกจากการตกทอดทางมรดก

“ครอบครองแร่” หมายความว่า การมีไว้ การยึดถือ หรือการรับไว้ด้วยประการใดซึ่งแร่เพื่อตนเองหรือผู้อื่น และไม่ว่าจะเป็นการมีไว้เพื่อขาย เพื่อขนส่ง เพื่อใช้ หรือเพื่อประการอื่นใด และรวมถึงการทิ้งไว้หรือปรากฏอยู่ในบริเวณที่อยู่ในความครอบครองด้วย เว้นแต่แร่นั้นปรากฏอยู่ตามธรรมชาติหรือโดยลักษณะการปรากฏอยู่ของแร่นั้นผู้ครอบครองไม่**ควรระงับ**ทราบได้

“แต่งแร่” หมายความว่า การกระทำใด ๆ เพื่อให้แร่หรือวัสดุที่มีสิ่งเจือปนสะอาดหรือเพื่อให้แร่หรือวัสดุที่ปนกันอยู่ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปแยกออกจากกัน และหมายความรวมถึงการบดแร่

คัดขนาด หรือการนำแร่ไปผ่านกระบวนการแล้วได้สารชนิดใหม่ตามประเภทที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“โลหกรรม” หมายความว่า การทำแร่หรือวัตถุดิบที่มีโลหะเป็นองค์ประกอบให้เป็นโลหะ หรือสารประกอบโลหะด้วยวิธีการถลุงแร่หรือวิธีอื่นใด และหมายความรวมถึงการทำให้บริสุทธิ์ การผสมโลหะ การผลิตโลหะสำเร็จรูปหรือกึ่งสำเร็จรูปชนิดต่าง ๆ โดยวิธีหลอม หล่อ รีด หรือวิธีอื่นใด

“เขตควบคุมแร่” หมายความว่า เขตพื้นที่ที่รัฐมนตรีประกาศเป็นเขตควบคุมแร่

“เขตประทานบัตร” หมายความว่า เขตพื้นที่ที่กำหนดในประทานบัตร

“เขตเหมืองแร่” หมายความว่า เขตประทานบัตร และให้รวมถึงเขตพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้ แต่งแร่ หรือประกอบโลหกรรม หรือที่ทิ้งมูลดินทราย ซึ่งมีเขตติดต่อกับเขตประทานบัตร

“เขตแต่งแร่” หมายความว่า เขตพื้นที่ที่ระบุในใบอนุญาตแต่งแร่

“เขตโลหกรรม” หมายความว่า เขตพื้นที่ที่ระบุในใบอนุญาตประกอบโลหกรรม

“สถานที่เก็บแร่” หมายความว่า สถานที่ที่ระบุในใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่

“อาชญาบัตรสำรวจแร่” หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อสำรวจแร่เบื้องต้น ภายในท้องที่ที่ระบุในหนังสือสำคัญนั้น แต่ไม่รวมถึงการสำรวจแร่ในทะเล

“อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่” หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อผูกขาดสำรวจแร่ ภายในเขตที่กำหนดในหนังสือสำคัญนั้น แต่ไม่รวมถึงการสำรวจแร่ในทะเล

“อาชญาบัตรพิเศษ” หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อผูกขาดสำรวจแร่ภายในเขต ที่กำหนดในหนังสือสำคัญนั้น และผู้ยื่นคำขอต้องเสนอข้อผูกพันสำหรับการสำรวจและต้องเสนอผลประโยชน์ พิเศษแก่รัฐ

“ประทานบัตร” หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อทำเหมืองภายในเขตที่กำหนด ในหนังสือสำคัญนั้น

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้

“เขตไหล่ทวีป” หมายความว่า เขตไหล่ทวีปที่เป็นสิทธิอธิปไตยของประเทศไทยตามหลัก กฎหมายระหว่างประเทศ หรือตามความตกลงที่ได้ทำกับต่างประเทศ

“มูลดินทราย” หมายความว่า เปลือกดิน ทราย กรวด หรือหินที่เกิดจากการทำเหมือง และให้หมายความรวมถึงน้ำขุ่นขึ้นด้วย

“ตะกรัน” หมายความว่า สารประกอบหรือสารพลอยได้อื่นใดที่เกิดจากการประกอบ โลหกรรมตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ผู้ออกประทานบัตร” หมายความว่า

(๑) เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น สำหรับการ ทำเหมืองประเภทที่ ๑

(๒) อธิบดี สำหรับการทำเหมืองประเภทที่ ๒ และประเภทที่ ๓

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรี หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้ ในเขตพื้นที่ของตน

“เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล
 “องค์กรเอกชน” หมายความว่า องค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์
 ทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือตามกฎหมายอื่น
 “องค์กรชุมชน” หมายความว่า องค์กรชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน
 หรือตามกฎหมายอื่น
 “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่
 และผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
 “อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
 “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
 อำนาจหน้าที่ของตน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 อุตสาหกรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวง ตามมาตรา ๗/๑ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๔

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจออกประกาศ
 ตามมาตรา ๑๑ ~~และมาตรา ๑๒~~

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่
 กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นหรือลดค่าธรรมเนียม
 กำหนดพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ และกำหนดกิจการอื่น หรือออกประกาศ และระเบียบเพื่อปฏิบัติการ
 ตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
 ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การบริหารจัดการแร่ทั่วราชอาณาจักรและเขตไหล่ทวีป

หมวด ๑

นโยบายในการบริหารจัดการแร่

มาตรา ๗ รัฐมีหน้าที่ในการบริหารจัดการแร่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและ
 ประชาชนอย่างยั่งยืน โดยต้องคำนึงถึงดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
 และสุขภาพและสิ่งแวดล้อมของประชาชนอย่างรอบด้าน รวมทั้งการจัดสรรผลประโยชน์ระหว่างรัฐ
 ผู้ประกอบการ และชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ทำเหมืองและพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรม

มาตรา ๗/๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ”
 ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สาม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สี่

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรมธนารักษ์ อธิบดีกรมศิลปากร เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประธานกรรมการสภาการเหมืองแร่ และประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินหกคนซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งจาก

(ก) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนหนึ่งคน

(ข) ผู้แทนองค์กรเอกชน จำนวนหนึ่งคน

(ค) ผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ ด้านธรณีวิทยา ด้านวิศวกรรมเหมืองแร่ ด้านสังคมศาสตร์ หรือด้านสิ่งแวดล้อม จำนวนไม่เกินสี่คน

ให้อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี เป็นกรรมการและเลขานุการ และอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม

ให้รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณีซึ่งอธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมายเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ และรองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ซึ่งอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มอบหมายเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง (๔)

ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗/๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ หรือทำงานในด้านที่แต่งตั้งไม่น้อยกว่าสิบปี

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๒) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด

ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๕) เป็นผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗/๑ (๕) (ก)

(๖) เป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถาบันอุดมศึกษา

(๗) เป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการหรือมีส่วนได้เสียในนิติบุคคลหรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจหรือดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่

(๘) ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอื่นใดที่มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการ

มาตรา ๗/๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก็ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นมาใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ในกรณีที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคสอง ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๗/๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ประธานกรรมการให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗/๒

มาตรา ๗/๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้การบริหารจัดการแร่เกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

(๒) เสนอแนะแนวทางหรือมาตรการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

(๓) กำกับดูแล ตรวจสอบให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

(๔) เสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ

(๕) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและกำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการบริหารจัดการแร่

(๖) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บท การบริหารจัดการแร่ รวมถึงเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือ คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๗/๖ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า ึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการ ไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานใน ที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้น ไม่มีสิทธิเข้าประชุม

มาตรา ๗/๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการ อย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการ หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗/๒ มาตรา ๗/๓ มาตรา ๗/๔ และมาตรา ๗/๖ มาใช้บังคับแก่ คณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๗/๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๗/๙ ให้กรมทรัพยากรธรณี เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ โดยมีอำนาจ หน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๒) ประสานงานกับคณะกรรมการตามกฎหมายหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มี การดำเนินการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

(๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้กรมทรัพยากรธรณีและกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ร่วมกันจัดทำฐานข้อมูล พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองของประเทศ การประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่

การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัด รวมทั้งความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ดังกล่าวเพื่อการทำเหมืองในภาพรวมให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ตามมาตรา ๗/๕ (๑)

มาตรา ๘ ให้กระทรวงมหาดไทยกระทรวงมหาดไทยและสิ่งแวดล้อมและกระทรวงอุตสาหกรรม ส่วนต้นคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การสำรวจทรัพยากรแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแร่ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการแร่ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน โดยการจัดทำต้องมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมและเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนทราบเป็นระยะ เว้นแต่ข้อมูลของแร่ประเภทที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และให้มีการจัดทำหรือปรับปรุงข้อมูลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ทุกสิบห้าปี

ให้กระทรวงมหาดไทยกระทรวงมหาดไทยและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการเสนอแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ตามวรรคหนึ่งให้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

พื้นที่ที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองต้องไม่ใช่พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เขตโบราณสถานที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เขตพื้นที่ที่มีกฎหมายห้ามการเข้าใช้ประโยชน์โดยเด็ดขาด พื้นที่เขตปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชาติ หรือพื้นที่แหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึม

มาตรา ๙ ห้ามมิให้ทำเหมืองในพื้นที่หรือชนิดแร่ที่แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่กำหนดให้มีการสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ เว้นแต่มีควมเห็นชอบในทางเศรษฐกิจและไม่สมควรหวงห้ามพื้นที่อื่นทดแทนได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการแร่ การอนุญาตให้ทำเหมืองให้พิจารณาอนุญาตได้ เฉพาะในพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่กำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง มีความคุ้มค่าในทางเศรษฐกิจ และสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และในกรณีแหล่งแร่ใดมีศักยภาพในการพัฒนา แต่เทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนยังไม่เหมาะสม ให้สงวนแหล่งแร่นั้นไว้จนกว่าจะมีเทคโนโลยี และมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมและมีควมคุ้มค่างานเศรษฐกิจ ในกรณีการทำเหมืองที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนสูง ในการอนุญาตต้องกำหนดให้มีการจัดทำแนวพื้นที่กันชน การทำเหมือง และจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนด้วย

ภายใต้บังคับวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดให้การอนุญาต และการกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในการออกประทานบัตรให้ทำเหมืองในพื้นที่และชนิดแร่ใดต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อนการอนุญาต เพื่อพิจารณาความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ความเหมาะสมของ

เทคโนโลยีที่ใช้ในการทำเหมือง มาตรการในการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน รวมทั้งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของ **คณะกรรมการ** มีอำนาจประกาศกำหนดพื้นที่ใด ๆ เว้นแต่พื้นที่ที่กำหนดตามมาตรา ๘ วรรคสี่ ให้เป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ได้

ภายในเขตที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ผู้ใดจะยื่นคำขออาชญาบัตรหรือประทานบัตรไม่ได้ **เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะประกาศกำหนดให้ยื่นคำขอในเขตพื้นที่นั้นได้เช่นกรณีพิเศษ**

ประกาศตามวรรคหนึ่งให้มีผลใช้บังคับไม่เกินห้าปี โดยให้สามารถขยายระยะเวลาการใช้บังคับได้อีกสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสองปี

ในกรณีที่หมดความจำเป็นในการใช้เขตพื้นที่เพื่อประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการยกเลิกประกาศตามวรรคหนึ่งก่อนสิ้นสุดระยะเวลาการใช้บังคับได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๒ เพื่อประโยชน์แก่เศรษฐกิจของประเทศไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มีอำนาจประกาศกำหนดพื้นที่ให้ **เช่นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองได้เป็นอันดับแรกก่อนการขุด หางง้าว หรือใช้ประโยชน์อย่างอื่นในพื้นที่นั้น โดยพื้นที่ที่ประกาศให้เช่นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแร่ได้ต้องเป็นพื้นที่ตั้งต่อไปนี้**

- (๑) มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง
- (๒) มีเขตพื้นที่ที่มีกฎหมายเฉพาะห้ามการเข้าใช้ประโยชน์ใด ๆ โดยเด็ดขาด สวมถึงพื้นที่เขตปลอดภัยและควมมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา ๑๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมโดย **ความเห็นชอบของ** คณะกรรมการมีอำนาจนำพื้นที่ที่ แผนแม่บทกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและได้มีการสำรวจเบื้องต้นแล้วปรากฏว่ามีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจสูง มาประกาศให้มีการประมูลแหล่งแร่ในพื้นที่ดังกล่าวเพื่อให้ผู้ชนะการประมูลได้สิทธิในการสำรวจแร่และทำเหมืองในพื้นที่นั้น

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการประมูล และการยกเลิกการประมูล ตลอดจนการให้ผลประโยชน์ตอบแทนแก่รัฐ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมประกาศ **กำหนดความเห็นชอบโดยความเห็นชอบของ** คณะกรรมการ

ประกาศตามวรรคสองอย่างน้อยต้องกำหนดหลักเกณฑ์การประมูลให้มีการแข่งขันโดยเสรีและเป็นธรรม สัดส่วนของผลประโยชน์ตอบแทนหรือการแบ่งปันผลผลิตแก่รัฐ และสัดส่วนที่จะแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งของเขตพื้นที่การทำเหมืองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกับเขตพื้นที่การทำเหมืองซึ่งอาจจะได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองด้วย โดยต้องพิจารณา กำหนดให้เหมาะสมตามชนิดของแหล่งแร่ที่จะนำมาประมูล

ผู้ชนะการประมูลตามวรรคหนึ่งต้อง ขออนุญาตและดำเนินการสำรวจแร่หรือทำเหมืองแร่ตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ดินที่ตามวรรคหนึ่งมีคำขออาชญาบัตรหรือคำขอประทานบัตรที่ยื่นไว้แล้ว ให้ถือว่าเป็นคำขอที่ไม่อาจอนุญาตได้ และให้จำหน่ายคำขอดังกล่าวออกจากทะเบียนคำขอ เว้นแต่ในกรณีที่คำขอนั้นทับซ้อนพื้นที่ตามวรรคหนึ่งบางส่วน ให้ส่วนที่ไม่ทับซ้อนยังคงดำเนินการเพื่อการอนุญาตหรือไม่อนุญาตคำขอนั้นต่อไปได้

มาตรา ๑๔ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมการทำเหมือง การซื้อแร่ การขายแร่ การครอบครองแร่ การเก็บแร่ การขนแร่ การแต่งแร่ หรือการประกอบโลหกรรม เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบการทำเหมือง การลักลอบนำแร่ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีป หรือเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน และความปลอดภัยของประเทศ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอื่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมโดยความเห็นชอบของ คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดให้พื้นที่ที่อยู่ภายใต้บังคับการบริหารจัดการแร่ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเขตควบคุมแร่ โดยจะกำหนดเป็นเขตควบคุมแร่สำหรับแร่ชนิดหนึ่งชนิดใดก็ได้

ประกาศตามวรรคหนึ่งอาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือมาตรการต่าง ๆ ที่ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้ประกอบการแร่ต้องปฏิบัติ รวมทั้งระยะเวลาในการใช้หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือ มาตรการดังกล่าว

การขยายระยะเวลาตามวรรคสอง ให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อหมดความจำเป็นที่จะต้องมีเขตควบคุมแร่ตามวรรคหนึ่งให้รัฐมนตรี โดยความเห็นชอบ ของ คณะกรรมการ ประกาศยกเลิกโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๒

คณะกรรมการแร่และคณะกรรมการแร่จังหวัด

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการแร่

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการแร่” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมเจ้าท่า อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมศิลปากร อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมอนามัย เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประธาน กรรมการ สภาการเหมืองแร่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน สิบแปด คน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เป็นเลขานุการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งให้แต่งตั้งจากบุคคล ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้แทนองค์กรเอกชน จำนวนไม่เกินสองคน
- (๒) ผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวนไม่เกินสองคน

(๓) ผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ด้านการสำรวจและการทำงานเมืองในด้านสังคมศาสตร์ ด้านสิ่งแวดล้อม ศาสตร์ทางสังคมศาสตร์ และด้านสุขภาพ ด้านละหนึ่งคน หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการนี้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการประกาศให้มีการประมูลเขตแหล่งแร่

(๑/๑) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้ความเห็นชอบในการอนุญาตหรือไม่อนุญาต การต่ออายุ การโอน การเพิกถอน และกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เกี่ยวกับประทานบัตรสำหรับการทำเหมืองประเภทที่ ๒ และประเภทที่ ๓

(๓) ให้ความเห็นชอบในการอนุญาตหรือไม่อนุญาต การเพิกถอน และการกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เกี่ยวกับใบอนุญาตพิเศษ

(๓/๑) พิจารณาข้อร้องเรียนหรือผลกระทบจากการทำเหมืองประเภทที่ ๒ และประเภทที่ ๓ ตามมาตรา ๖๔/๑

(๓/๒) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมือง

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะกรรมการหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ หรือทำงานในด้านที่แต่งตั้งไม่น้อยกว่าห้าปีและต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในมาตรา ๗/๒ ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการพลเรือน สหวิชาชีพ ท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบในครอบครัวหรือครอบครัวที่ปรึกษาหรือครอบครัวอื่น เจ้าหน้าที่พรรคการเมือง หรือข้าราชการในส่วนราชการที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๖) ไม่เป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในพรรคการเมืองหรือมีส่วนได้เสียในนิติบุคคลหรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจหรือดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวหรือพรรคการเมือง

(๗) ไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอื่นใดที่มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ขัดแย้งกับผลประโยชน์ที่ในตำแหน่งกรรมการ

มาตรา ๑๘ พรรณการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่พรรณการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งพรรณการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่พรรณการที่แต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งตำแหน่งตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นพรรณการเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของพรรณการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีพรรณแต่งตั้งพรรณการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้พรรณการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อตำแหน่งต่อไปจนกว่าพรรณการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

พรรณการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๙ นอกจกพรรณการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ พรรณการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีว่ากระทรวงมหาดไทยออก เพาะระบพพร้อมต่อหน้าที่ มีคววมประพพติเลื่อมเสี่ย หรือหย่อนคววมสมทมถ
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่พรรณการผู้ทรงคุณวุฒิว่างลงก่อนวาระ ให้ตำแหน่งพรรณการแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน เว้นแต่วาระของพรรณการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งพรรณการผู้ทรงคุณวุฒิก็ได้ และในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งพรรณการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้พรรณการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๒๑ การประชุมของคณะพรรณการต้องมีการสมทมประชุมไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของส่วนวนพรรณการทั้งหมดสี่สัปดาห์เป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะพรรณการ ถ้าประธานพรรณการไม่มาประชุมหรือไม่อสปปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกพรรณการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมไว้ถือเสียงข้างมาก พรรณการคนหนึ่งไม่มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุม ถ้ามีพรรณการสวดนเสียงที่พรรณการผู้ใดมีส่วนได้เสี่ย พรรณการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

มาตรา ๒๒ คณะกรรมการรัฐมนตรีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีมอบหมายได้

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๗/๒ มาตรา ๗/๓ มาตรา ๗/๔ และมาตรา ๒๑๗/๖ มาใช้บังคับแก่การประชุมคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ ในพระราชบัญญัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการหรือ คณะอนุกรรมการสองหรือบุคคลใดมาไว้ชื่อหรือชื่อ อธิบาย ให้ควรมั่น ให้คำแนะนํา หรือส่งเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์การพิจารณาได้

มาตรา ๒๓/๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗/๒ มาตรา ๗/๓ มาตรา ๗/๔ มาตรา ๗/๖ และมาตรา ๗/๘ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการแร่โดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒
คณะกรรมการแร่จังหวัด

มาตรา ๒๔ ในจังหวัดที่จะมีการออกประทานบัตรสำหรับการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ให้มีคณะกรรมการแร่จังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ปฏิรูปที่ดินจังหวัด ผู้แทนกรมเจ้าท่า ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี ผู้แทนกรมศิลปากร ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ **นายอำเภอและผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในท้องที่ที่ขอประทานบัตรสำหรับครุฑทองคำตั้งอยู่** และผู้แทนสภาการเหมืองแร่ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง จำนวนไม่เกิน **สี่** แปดคน เป็นกรรมการ

ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่เป็นเลขานุการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากบุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้แทนองค์กรเอกชน จำนวนไม่เกินสองคน
- (๒) ผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวนไม่เกินสองคน
- (๓) ผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ด้านการเหมืองแร่ ด้านสังคมศาสตร์

ด้านสิ่งแวดล้อม และ ด้านสังคมศาสตร์ด้านสุขภาพ **จำนวนไม่เกินสามคน**ด้านละหนึ่งคน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง

ให้เป็นไปตามที่ **รัฐมนตรีประจำกระทรวง** กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการแร่จังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการอนุญาตหรือไม่อนุญาต การต่ออายุ การโอน การเพิกถอน หรือการกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เกี่ยวกับประทานบัตรสำหรับการทำเหมืองประเภทที่ ๑

(๑/๑) พิจารณาข้อร้องเรียนหรือผลกระทบจากการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ตามมาตรา ๖๔/๑

(๒) ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความเห็นแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการแร่ ในจังหวัดนั้น

(๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่ **รัฐมนตรีหรือผู้ว่าราชการ** จังหวัดมอบหมาย

มาตรา ๒๖ ให้นำ**มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓** บทบัญญัติมาตรา ๗/๒ มาตรา ๗/๓ มาตรา ๗/๔ มาตรา ๗/๖ มาตรา ๗/๘ มาตรา ๑๗ และ มาตรา ๒๒ มาใช้บังคับกับ **คณะกรรมการแร่จังหวัด**โดยอนุโลม

หมวด ๓
บททั่วไป

มาตรา ๒๗ การอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช่บังคับแก่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กรมทรัพยากรธรณี และกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ในการกระทำเพื่อประโยชน์แก่การสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ แต่การดำเนินการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการทำเหมือง การแต่งแร่ และการประกอบโลหกรรม ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำแนวกั้นที่กั้นชนการทำเหมือง การจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน มาตรฐานและวิธีการควบคุมการปล่อยมลพิษ หรือสิ่งอื่นใดที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากการทำเหมือง การแต่งแร่ และการประกอบโลหกรรม และหลักเกณฑ์หรือวิธีการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและความปลอดภัยแก่บุคคลภายนอก การออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำแนวกั้นที่กั้นชนการทำเหมือง และการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ทั้งนี้ การกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนอย่างน้อยต้องกำหนดให้มีการศึกษาข้อมูลทางธรณีวิทยาเกี่ยวกับการปนเปื้อนของโลหะหนัก หรือสารพิษ และการเจ็บป่วยที่อาจเกิดจากสารเคมีหรือมลพิษที่เกิดจากการทำเหมืองของประชาชนในพื้นที่ก่อนและหลังการทำเหมือง

มาตรา ๒๙ ในเขตอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมแร่ เขตอุตสาหกรรมพิเศษ หรือเขตเหมืองแร่ ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้ถืออุตสาหกรรมอุตสาหกรรมแร่ ผู้ถืออุตสาหกรรมพิเศษ ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาต เข้าไปยึดถือหรือครอบครองพื้นที่ในเขตนั้น เว้นแต่ผู้นั้นมีสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมาย

การฝ่าฝืนความในวรรคหนึ่ง นอกจากเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นแล้ว ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนสิทธิของผู้ถืออุตสาหกรรม ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาตด้วยแล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๐ ในการสำรวจแร่หรือการทำเหมือง ถ้าได้พบโบราณวัตถุ ซากดึกดำบรรพ์ แร่หรือสิ่งที่มีโครงสร้างทางธรณีวิทยาที่มีลักษณะทางกายภาพเป็นพิเศษอันมีคุณค่าเกี่ยวกับการศึกษา วิจัยหรืออนุรักษ์ นอกจากจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์แล้ว ผู้ถืออาชญาบัตร หรือผู้ถือประทานบัตรจะต้องแจ้งการพบนั้นต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่โดยพลัน

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดยื่นคำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ คำขออาชญาบัตรพิเศษ หรือคำขอประทานบัตรหล่อมล้ำทับซ้อนในพื้นที่เดียวกัน รวมถึงห้ามยื่นคำขอดังกล่าวหล่อมล้ำทับซ้อนกับเขตเนื้อที่ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ อาชญาบัตรพิเศษ หรือประทานบัตร เว้นแต่

(๑) ผู้ยื่นคำขอมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ในเขตพื้นที่

ตามคำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ คำขออาชญาบัตรพิเศษ เขตพื้นที่ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ หรือเขตพื้นที่อาชญาบัตรพิเศษ

(๒) ผู้ซึ่งได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษ หรือผู้ถือประทานบัตร ให้ยื่นคำขอประทานบัตรในเขตพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตนั้นได้

มาตรา ๓๒ การส่งหนังสือหรือคำสั่งที่มีถึงบุคคลใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เว้นแต่ในกรณีที่ไม่รู้ตัวผู้รับ หรือรู้ตัวแต่ไม่รู้ ภูมิลำเนา หรือรู้ตัวและภูมิลำเนาแต่มีผู้รับเกินหนึ่งร้อยคน การแจ้งจะกระทำโดยการประกาศในหนังสือพิมพ์ ซึ่งแพร่หลายในท้องถิ่นนั้น และหรือ โดยการประกาศใน เว็บไซต์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อประเภทอื่นก็ได้ ในกรณีนี้ให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อล่วงพ้นระยะเวลา สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้แจ้งโดยวิธีดังกล่าว

มาตรา ๓๓ ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต แบบอาชญาบัตร แบบประทานบัตร แบบใบอนุญาต รวมทั้งแบบอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

หมวด ๔ การสำรวจแร่

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้ผู้ใดสำรวจแร่ในที่ใด ไม่ว่าที่ซึ่งสำรวจแร่นั้นจะเป็นสิทธิของบุคคลใด หรือไม่ เว้นแต่จะได้รับอาชญาบัตรสำรวจแร่ อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ หรืออาชญาบัตรพิเศษ

การขอและการออกอาชญาบัตรสำรวจแร่ อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ หรืออาชญาบัตรพิเศษ และคุณสมบัติของผู้ขออนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๕ อาชญาบัตรสำรวจแร่ อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ และอาชญาบัตรพิเศษ ให้ใช้ได้เฉพาะตัวผู้ถืออาชญาบัตร และให้คุ้มถึงลูกจ้างของผู้ถืออาชญาบัตรด้วย

ส่วนที่ ๒ อาชญาบัตรสำรวจแร่

มาตรา ๓๖ ผู้ใดประสงค์จะขออาชญาบัตรสำรวจแร่ในที่ใด ให้ยื่นคำขอต่อ เจ้าพนักงานท้องถิ่นในท้องที่นั้น

ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำขออาชญาบัตรสำรวจแร่ไว้แล้วในที่ใด ไม่ตัดสิทธิบุคคลอื่นในการยื่น คำขออาชญาบัตรสำรวจแร่ในที่เดียวกัน และเมื่อได้ออกอาชญาบัตรสำรวจแร่ให้ผู้ใดในที่ใดแล้ว อาจออกอาชญาบัตรสำรวจแร่ให้แก่ผู้ยื่นคำขอรายอื่นในที่เดียวกันอีกได้

มาตรา ๓๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้ออกอาชญาบัตรสำรวจแร่
 อาชญาบัตรสำรวจแร่มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออก
 ผู้ถืออาชญาบัตรสำรวจแร่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการสำรวจ
 แร่ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด รวมทั้งเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตรสำรวจแร่
เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกอาชญาบัตรสำรวจแร่ให้แก่ผู้ใดให้แจ้งกรมอุตสาหกรรม
 พื้นฐานและการเหมืองแร่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกอาชญาบัตร

ส่วนที่ ๓

อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่

มาตรา ๓๘ ผู้ใดประสงค์จะขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ในท้องที่ใด ให้ยื่นคำขอ
 ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่นั้น

คำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่แต่ละคำขอให้ขอได้ไม่เกินสองพันห้าร้อยไร่

มาตรา ๓๙ ให้อธิบดีเป็นผู้ออกอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่
 อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่มีอายุไม่เกินสองปีนับแต่วันที่ออก
 เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยของบุคคล สัตว์ พืช และทรัพยากร
 อธิบดีอาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ตามที่เห็นสมควรไว้ในอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ก็ได้

ผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับ
 การสำรวจแร่ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด รวมทั้งเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่

มาตรา ๔๐ ผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ต้องยื่นรายงานผลการดำเนินงานและ
 การสำรวจที่กระทำไปในรอบระยะเวลาทุกหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่
 ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว และต้อง
 ยื่นรายงานผลการดำเนินงานและการสำรวจที่ได้กระทำไปทั้งหมดต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่
 ภายในสามสิบวันก่อนอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่สิ้นอายุ ทั้งนี้ ตามแบบที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศ
 ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๑ ให้อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่สิ้นสุดลงก่อนอายุที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตรเมื่อ

- (๑) ผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ตายหรือสิ้นสภาพนิติบุคคล
- (๒) ผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๓) ผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ขาดคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๔) ผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ไม่รายงานผลการดำเนินงานและการสำรวจที่กระทำไป
 ในรอบระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๐

(๕) ผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ขอยกเลิกอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ โดยให้มีผล
 นับแต่วันที่ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่

(๖) อธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ โดยให้มีผลนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง
 เพิกถอนนั้น

ส่วนที่ ๔
อาชญาบัตรพิเศษ

มาตรา ๔๒ ผู้ใดประสงค์จะขออาชญาบัตรพิเศษในท้องที่ใด ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงาน
อุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่นั้น

คำขออาชญาบัตรพิเศษให้ขอได้ตามเนื้อที่ที่สามารถดำเนินการสำรวจจนแล้วเสร็จครบถ้วน
ได้ภายในห้าปี ทั้งนี้ ต้องไม่เกินคำขอละหนึ่งหมื่นไร่ เว้นแต่คำขออาชญาบัตรพิเศษในทะเล ให้ขอได้ไม่เกิน
คำขอละห้าแสนไร่

ผู้ยื่นคำขออาชญาบัตรพิเศษต้องเสนอข้อมูลพินสำหรับการสำรวจโดยระบุจำนวนเงิน
ที่จะใช้จ่ายเพื่อการสำรวจในแต่ละปีตลอดอายุของอาชญาบัตรพิเศษ และต้องเสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ
ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ให้ผลประโยชน์พิเศษดังกล่าวมีผลผูกพันผู้ถืออาชญาบัตร
พิเศษต่อไปเมื่อผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษนั้นได้รับประทานบัตรสำหรับการทำเหมืองในเขตพื้นที่ที่ได้รับ
อาชญาบัตรพิเศษนั้น

ในกรณีที่ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษได้ให้ความยินยอมเป็นหนังสือให้ผู้อื่นยื่นคำขอประทานบัตร
ในเขตพื้นที่ที่ได้รับอาชญาบัตรพิเศษตามมาตรา ๓๑ (๒) ให้ผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐตามวรรคสาม มีผลผูกพัน
แก่ผู้ขอประทานบัตรดังกล่าวด้วย

การกำหนดหลักเกณฑ์การเสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐตามวรรคสาม ให้กำหนดวิธีการ
ในการจัดสรรผลประโยชน์พิเศษที่จะแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งของเขตพื้นที่ตามคำขอ
อาชญาบัตรพิเศษด้วย

ผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐตามที่กำหนดในวรรคสาม ให้ใช้ในการสำรวจหรือศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแร่
หรือการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๔๓ ให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแร่เป็นผู้ออกอาชญาบัตรพิเศษ
อาชญาบัตรพิเศษมีอายุไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ออก

เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยของบุคคล สัตว์ พืช และทรัพยากร
ในการอนุญาตอาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ตามที่เห็นสมควรไว้ในอาชญาบัตรพิเศษก็ได้

ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการสำรวจแร่
ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด รวมทั้งเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตรพิเศษ

มาตรา ๔๔ ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษต้องปฏิบัติตามข้อมูลพินสำหรับการสำรวจของแต่ละปี
ที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตรพิเศษ

ในกรณีที่ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษได้ปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีหรือเงื่อนไขที่กำหนด
ตามมาตรา ๔๓ และข้อมูลพินตามวรรคหนึ่งของแต่ละปีแล้ว ปรากฏว่าผลการสำรวจในปีที่ผ่านมาบ่งชี้ว่าแร่
ชนิดที่ประสงค์จะเปิดการทำเหมืองในเขตคำขออาชญาบัตรพิเศษมีไม่เพียงพอในเชิงพาณิชย์ที่จะเปิดการทำเหมือง
ได้ทั้งหมดหรือบางส่วน ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษอาจขอคืนยกเลิกอาชญาบัตรพิเศษ หรือขอคืนพื้นที่บางส่วนก็ได้
โดยยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ และให้อาชญาบัตรพิเศษนั้นสิ้นอายุหรือการคืนพื้นที่

บางส่วนนั้นมีผลนับแต่วันที่ยื่นคำขอ และให้ข้อผูกพันสำหรับปีที่เหลืออยู่หรือข้อผูกพันสำหรับพื้นที่ส่วนที่คืนนั้น
สิ้นผลไปด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๕ เมื่อสิ้นรอบปีข้อผูกพันใด ถ้าผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษยังปฏิบัติตามข้อผูกพัน
ตามมาตรา ๔๔ สำหรับการสำรวจในรอบปีนั้นไม่ครบถ้วน ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษต้องจ่ายเงินเท่ากับจำนวน
ที่ยังมิได้ใช้จ่ายเพื่อการสำรวจในรอบปีข้อผูกพันนั้นให้แก่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ภายใน
กำหนดสามสิบวันนับแต่วันสิ้นรอบปีข้อผูกพันดังกล่าว

ในการสำรวจถ้าผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษได้ใช้จ่ายเงินเพื่อการสำรวจในรอบปีข้อผูกพันใด
เกินข้อผูกพันที่กำหนดไว้สำหรับรอบปีข้อผูกพันนั้น ให้มีสิทธิหักจำนวนเงินส่วนที่เกินออกจากข้อผูกพัน
สำหรับการสำรวจในรอบปีข้อผูกพันปีต่อไปได้

มาตรา ๔๖ ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษต้องยื่นรายงานผลการดำเนินงานและการสำรวจที่กระทำ
ไปในรอบระยะเวลาทุกหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันได้รับอาชญาบัตรพิเศษต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่
ประจำท้องที่ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว และต้องยื่นรายงานผลการดำเนินงาน
และการสำรวจที่ได้กระทำไปทั้งหมดต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ภายในสามสิบวัน
ก่อนอาชญาบัตรพิเศษสิ้นอายุ ทั้งนี้ ตามแบบที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๗ ให้อาชญาบัตรพิเศษสิ้นสุดลงก่อนอายุที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตรเมื่อ

(๑) ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษตายหรือสิ้นสภาพนิติบุคคล

(๒) ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษเป็นบุคคลล้มละลาย

(๓) ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษขาดคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓/๑) ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษไม่รายงานผลการดำเนินงานและการสำรวจที่กระทำไป
ในรอบระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๖

(๔) ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษขอ คืนยกเลิกอาชญาบัตรพิเศษ ตามมาตรา ๔๔

(๕) อธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนอาชญาบัตรพิเศษ โดยให้มีผลนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งเพิกถอนนั้น

หมวด ๕

การทำเหมือง

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๔๘ ห้ามมิให้ผู้ใดทำเหมืองในที่ใด ไม่ว่าที่ซึ่งทำเหมืองนั้นจะเป็นสิทธิของบุคคลใด
หรือไม่ เว้นแต่จะได้รับประทานบัตร

ประทานบัตรให้ใช้ได้เฉพาะตัวผู้ถือประทานบัตร และให้คุ้มถึงลูกจ้างของผู้ถือประทานบัตรด้วย
การขอและการออกประทานบัตร และคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามวรรคสามต้องกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในมาตรา ๑๐ โดยต้องกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความคุ้มค่าในทางเศรษฐกิจ ความเหมาะสมของเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำเหมือง ความเหมาะสมของมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน รวมทั้งการพิจารณาแผนฟื้นฟู การพัฒนา การใช้ประโยชน์ และการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนให้สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

มาตรา ๔๙ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการแร่และการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการแร่ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศเพื่อแบ่งการทำเหมืองออกเป็นสามประเภท ดังนี้

(๑) การทำเหมืองประเภทที่ ๑ ได้แก่ การทำเหมืองในเนื้อที่ไม่เกินหนึ่งร้อยไร่ ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแร่จังหวัดที่มีการทำเหมืองเป็นผู้ออกประทานบัตร

(๒) การทำเหมืองประเภทที่ ๒ ได้แก่ การทำเหมืองในเนื้อที่ไม่เกินหกร้อยยี่สิบห้าไร่ ให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแร่เป็นผู้ออกประทานบัตร

(๓) การทำเหมืองประเภทที่ ๓ ได้แก่ การทำเหมืองที่ไม่ใช่การทำเหมืองประเภทที่ ๑ หรือการทำเหมืองประเภทที่ ๒ การทำเหมืองในทะเล และการทำเหมืองใต้ดิน ให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแร่เป็นผู้ออกประทานบัตร

ในการออกประกาศเพื่อแบ่งประเภทการทำเหมืองตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงพื้นที่ ชนิดแร่ ลักษณะทางธรณีวิทยาของแหล่งแร่ วิธีการทำเหมือง และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่อาจเกิดจากการทำเหมือง

ในกรณีที่การทำเหมืองใดเข้าลักษณะของโครงการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต้องกำหนดให้เป็นการทำเหมืองประเภทที่ ๒ หรือประเภทที่ ๓ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๐ เมื่อองค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นใดมีความพร้อมในนครหรือจังหวัดนครและนครคำตันดูแลนครท่าเหมืองตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนด ให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของสภาองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นในเขตนั้นเป็นผู้ออกประทานบัตรนครท่าเหมืองประเภทที่ ๓ ซึ่งอยู่ในเขตขององค์ประกอบส่วนท้องถิ่นดังกล่าวจนหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๙ (๑) ได้

ส่วนที่ ๒

การขอประทานบัตร

มาตรา ๕๑ ผู้ใดประสงค์จะขอประทานบัตร ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ เว้นแต่กรณีตามมาตรา ๕๐ ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นที่เขตพื้นที่นครท่าเหมืองตั้งอยู่ โดยพื้นที่ที่ยื่นคำขอต้องไม่เกินเขตพื้นที่ขององค์ประกอบส่วนท้องถิ่นนั้น

ผู้ยื่นคำขอประทานบัตรต้องส่งเอกสารหรือหลักฐานดังต่อไปนี้พร้อมคำขอ

(๑) หลักฐานที่เชื่อถือได้ว่าพบแร่ชนิดที่ประสงค์จะเปิดการทำเหมืองอยู่ในเขตคำขอ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๑/๑) แผนฟื้นฟู การพัฒนา การใช้ประโยชน์ และการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนในระหว่างที่มีการทำเหมืองและหลังจากปิดเหมือง

(๒) ข้อเสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๓) เอกสารหรือหลักฐานที่แสดงว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินในเขตพื้นที่ ยื่นคำขอยินยอมให้ผู้ยื่นคำขอ มีสิทธิ ทำเหมืองในเขตคำขอนั้นได้ เว้นแต่ และในกรณีพื้นที่ที่อยู่ใน ความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ให้ยื่นหลักฐานการอนุญาตให้เข้าใช้ประโยชน์เพื่อการทำเหมือง ในพื้นที่ดังกล่าวจากหน่วยงานของรัฐก่อนการพิจารณาอนุญาต

(๔) เอกสารหรือหลักฐานอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๔๘

การกำหนดหลักเกณฑ์การเสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐตามวรรคสอง (๒)

ให้กำหนดวิธีการในการจัดสรรผลประโยชน์พิเศษที่จะแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันเป็นที่ตั้งของเขตพื้นที่การทำเหมืองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกับเขตพื้นที่ การทำเหมืองซึ่งอาจจะได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองด้วย

ผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐตามวรรคสอง (๒) ให้ใช้ในการสำรวจหรือศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแร่ หรือเพื่อใช้ในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๕๒ การขอประทานบัตรในเขตหนึ่งให้ขอได้ไม่เกินคำขอละหกร้อยยี่สิบห้าไร่ เว้นแต่

(๑) การขอประทานบัตรในเขตอาชญาบัตรพิเศษ ให้ขอได้ไม่เกินคำขอละสองพันห้าร้อยไร่

(๒) การขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน ให้ขอได้ไม่เกินคำขอละหนึ่งหมื่นไร่

(๓) การขอประทานบัตรในทะเล ให้ขอได้ไม่เกินคำขอละห้าหมื่นไร่

มาตรา ๕๓ เมื่อได้รับคำขอประทานบัตรแล้ว ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ หรือหัวหน้าทงวนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี กำหนดเขตพื้นที่ประทานบัตรโดยวิธีการรังวัดหรือวิธีการอื่นใด ตามมาตรา ๑๑๓

เมื่อได้กำหนดเขตพื้นที่ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ หรือ หัวหน้าทงวนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ประกาศการขอประทานบัตรของผู้ยื่นคำขอโดยปิดประกาศเป็นระยะเวลา ไม่น้อยกว่าสามสิบวันไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่หัวหน้าผู้ใหญ่บ้าน ที่มีการ ยื่นขอประทานบัตร เมื่อครบกำหนดเวลาให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ หรือหัวหน้าทงวนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่ประชาชนในชุมชนไม่เห็นด้วยกับการทำเหมือง และผู้ออกประทานบัตรไม่สามารถ วินิจฉัยให้ได้ข้อยุติ ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่จัดให้มีการทำประชามติของประชาชน ในพื้นที่ที่ขอประทานบัตรโดยผู้ยื่นคำขอประทานบัตรต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และค่าใช้จ่ายในการทำประชามติให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๓
การออกประทานบัตร

มาตรา ๕๔ เพื่อประโยชน์ในด้านความปลอดภัย ห้ามออกประทานบัตรในลักษณะที่ทำให้มีเขตเหมืองแร่ซ้อนกัน ในระดับความลึกที่ต่างกันไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

มาตรา ๕๕ ประทานบัตรมีอายุไม่เกินสามสิบปีนับแต่วันที่ออก
ประทานบัตรได้กำหนดอายุไว้ต่ำกว่าสามสิบปี ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรประสงค์จะขอต่ออายุ ให้ยื่นคำขอก่อนวันที่ประทานบัตรสิ้นอายุเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ทั้งนี้ ผู้ออกประทานบัตรจะต่ออายุให้อีกก็ได้ แต่เมื่อรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินสามสิบปี

ในกรณีที่ประทานบัตรได้ได้รับการต่ออายุ ให้ระยะเวลาการต่ออายุเริ่มนับแต่วันที่ผู้ออกประทานบัตรอนุญาตให้มีการต่ออายุนั้น

การยื่นคำขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุประทานบัตร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามมาตรการ**ลดป้อน**ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน**หรือสิ่งแวดล้อม** เพื่อประกอบการพิจารณาการขอต่ออายุประทานบัตรด้วย

ส่วนที่ ๔
สิทธิและหน้าที่ของผู้ถือประทานบัตร

มาตรา ๕๖ ผู้ถือประทานบัตรมีสิทธิในเขตเหมืองแร่ ดังต่อไปนี้

(๑) เตรียมการเพื่อการทำเหมือง เช่น การปลูกสร้างอาคาร การก่อสร้างหรือการติดตั้งเครื่องทุ่นแรงในการทำเหมือง ขุดทางน้ำ ทำทำนบ หรือทำการอย่างหนึ่งอย่างใดในเขตประทานบัตร เพื่อประโยชน์แก่การทำเหมือง

(๒) แต่งแร่ หรือประกอบโลหกรรม หรือทิ้งมูลดินทราย

(๓) ทำเหมืองในเขตประทานบัตร และขายแร่ที่ระบุนไว้ในประทานบัตร รวมถึงแร่อื่นที่เป็นผลพลอยได้จากการทำเหมืองนั้น

(๔) **นำคดีขึ้นสู่ศาลในกรณีที่มีผู้โต้แย้งหรือขัดขวางการขุดทำเหมือง**

ความใน (๒) มิให้ใช้บังคับกับผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน เว้นแต่เป็นการกระทำในเขตพื้นที่ที่ตนมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

การใช้สิทธิของผู้ถือประทานบัตรตาม (๑) (๒) หรือ (๓) เมื่อสิ้นอายุประทานบัตรแล้ว ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถือประทานบัตรได้มาซึ่งสิทธิครอบครองที่ดินนั้น

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรคนเดียวมีประทานบัตรหลายฉบับซึ่งมีเขตประทานบัตรติดต่อกัน ให้ถือว่าประทานบัตรทั้งหมดมีเขตเหมืองแร่เดียวกัน

ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรหลายคนมีประทานบัตรซึ่งมีเขตประทานบัตรติดต่อกัน อาจร่วมแผนผังโครงการทำเหมืองเป็นเขตเหมืองแร่เดียวกันได้ โดยยื่นคำขอและรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรหลายคนมีประทานบัตรซึ่งมีเขตประทานบัตรติดต่อกัน และมีพื้นที่เหมืองแร่ที่ไม่อาจทำเหมืองแต่ฝ่ายเดียวได้อย่างปลอดภัยหรือไม่อาจนำแร่ในเขตนั้นมาใช้อย่างคุ้มค่าได้ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์และเพื่อความปลอดภัย ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี มีอำนาจกำหนดให้ผู้ถือประทานบัตรหลายคนซึ่งมีเขตประทานบัตรติดต่อกันร่วมแผนผังโครงการทำเหมืองเป็นเขตเหมืองแร่เดียวกันได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๘ ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรไม่มีหนี้ค้างชำระและได้ฟื้นฟูพื้นที่ รวมทั้งได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขการออกประทานบัตรจนครบถ้วนแล้ว ผู้ถือประทานบัตรอาจคืนสิทธิตามประทานบัตรทั้งหมดหรือบางส่วนได้ โดยยื่นคำขอและคืนประทานบัตรต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี

กรณีคืนประทานบัตรทั้งหมด ให้สิทธิตามประทานบัตรนั้นสิ้นสุดลงเมื่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้ถือประทานบัตรได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งแล้ว และมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถือประทานบัตรทราบ

กรณีคืนประทานบัตรบางส่วน ให้สิทธิตามประทานบัตรส่วนที่คืนสิ้นสุดลงเมื่อมีการกำหนดเขตเพื่อตัดเนื้อที่ประทานบัตรส่วนที่ไม่ได้คืนออกจากส่วนที่คืนเสร็จแล้ว และเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น ได้ส่งประทานบัตรที่เหลืออยู่คืนแก่ผู้ถือประทานบัตรตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

การพิจารณาคำขอคืนประทานบัตรตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอคืนประทานบัตร

ผู้ถือประทานบัตรที่ประสงค์ขอคืนประทานบัตรบางส่วนต้องชำระค่าใช้จ่ายในการกำหนดเขตตามวรรคสาม

มาตรา ๕๙ สิทธิของผู้ถือประทานบัตรสิ้นสุดลงในกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ถือประทานบัตรตายหรือสิ้นสภาพนิติบุคคล
- (๒) ผู้ถือประทานบัตรเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๓) ผู้ถือประทานบัตรขาดคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๔) ผู้ออกประทานบัตรมีคำสั่งเพิกถอนประทานบัตร
- (๕) เมื่อผู้ถือประทานบัตรไม่ได้รับความยินยอมหรือไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ในเขตประทานบัตรหรือเขตเหมืองแร่ต่อไปโดยคำสั่งของศาลหรือคำพิพากษาถึงที่สุด ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนพื้นที่ที่เจ้าของที่ดิน

ไม่ให้ความยินยอมหรือไม่อนุญาตนั้น และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๕๘ วรรคสามและวรรคสี่ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

(๖) สิ้นอายุตามที่กำหนดไว้ในประธานบัตร

(๗) ไม่ชำระค่าภาคหลวงแร่ หรือชำระค่าภาคหลวงแร่ไม่ถูกต้องครบถ้วนภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๑๒๗ วรรคสอง

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่สิทธิของผู้ถือประธานบัตรสิ้นสุดลง หากมีแร่คงเหลืออยู่ในเขตเหมืองแร่ และผู้ถือประธานบัตรหรือทายาทไม่ยื่นขออนุญาตครอบครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่สิทธิตามประธานบัตรสิ้นสุดลงให้แร่ดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน

แร่ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีมีอำนาจนำออกขาย

หากปรากฏว่าราคาของแร่ที่จะขายตามวรรคหนึ่งนั้นต่ำเกินไป อธิบดีมีอำนาจให้ดำเนินการปรับปรุง ดัดแปลง หรือแต่งแร่ดังกล่าวเพื่อให้มีราคาเพิ่มขึ้นและคุ้มค่าง่อนขาย ทั้งนี้ ให้หักค่าใช้จ่ายในการปรับปรุง ดัดแปลง หรือแต่งแร่จากเงินที่ได้จากการขายแร่ นั้น

ในกรณีไม่มีผู้ซื้อแร่ตามวรรคสองหรือแร่ดังกล่าวไม่มีราคาไม่คุ้มค่าต่อค่าใช้จ่ายในการขาย อธิบดีอาจสั่งให้นำแร่ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัยหรือเพื่อประโยชน์อื่นแก่ทางราชการ หรือจำหน่ายออกจากสารบบของทางราชการ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการตามวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

ผู้ซื้อแร่ที่ตกเป็นของแผ่นดินตามวรรคหนึ่ง ให้ขออนุญาตครอบครองแร่เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย และเมื่อประสงค์จะขายให้ขออนุญาตขนแร่และขายแร่เป็นกรณีพิเศษเฉพาะครั้งนั้นตามมาตรา ๙๑ วรรคสอง

มาตรา ๖๑ เมื่อประธานบัตรใดสิ้นอายุ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่ในกรณีตามมาตรา ๗๐ หรือผู้ถือประธานบัตรยื่นคำขอต่ออายุและยังมีได้มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุจากผู้ถือประธานบัตร

มาตรา ๖๒ สิทธิตามประธานบัตรไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๖๓ ผู้ถือประธานบัตรต้องเปิดการทำเหมืองภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับประธานบัตร เว้นแต่มีเหตุขัดข้องและได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่**หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี**

การเปิดการทำเหมืองตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงการเตรียมการทำเหมืองตามมาตรา ๕๖ (๑) ด้วย

ก่อนการเปิดการทำเหมืองตามวรรคหนึ่ง ผู้ถือประธานบัตรต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่**หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี** ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และต้องนำพนักงานเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบ และเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่**หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี**แล้ว ให้ดำเนินการทำเหมืองได้

การทำเหมืองต้องมีปริมาณงานและระยะเวลาไม่น้อยกว่าหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีมีเหตุขัดข้อง ผู้ถือประทานบัตรอาจขออนุญาตหยุดการทำเหมืองต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และจะหยุดทำเหมืองได้เมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี

เมื่อผู้ถือประทานบัตรประสงค์จะขอเปิดการทำเหมืองหลังจากได้รับอนุญาตให้หยุดการทำเหมืองตามวรรคสาม ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และจะเริ่มทำเหมืองได้เมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี

เหตุขัดข้องในการเปิดการทำเหมือง การหยุดการทำเหมือง ระยะเวลา การตรวจสอบ การขออนุญาตหยุดการทำเหมือง และการขออนุญาตเปิดการทำเหมือง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๓/๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและเฝ้าระวังผลกระทบจากการทำเหมือง ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดให้การทำเหมืองในพื้นที่หรือชนิดแร่ใด ต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมเฝ้าระวังผลกระทบจากการทำเหมืองซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้มีส่วนได้เสีย ตัวแทนผู้ถือประทานบัตร ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสุขภาพ เพื่อตรวจสอบ ควบคุม และเฝ้าระวังผลกระทบจากการทำเหมือง โดยผู้ถือประทานบัตรต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของคณะกรรมการ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๖๔ ผู้ถือประทานบัตรมีหน้าที่ต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ทำเหมืองตามวิธีการทำเหมือง แผนผัง โครงการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในการออกประทานบัตร

(๒) การเพิ่มเติมชนิดแร่ที่จะทำเหมือง การเปลี่ยนแปลงวิธีการทำเหมือง แผนผังโครงการ และเงื่อนไขสำหรับการทำเหมืองประเภทที่ ๑ จะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้ขอขออนุญาต เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ ส่วนการทำเหมืองประเภทที่ ๒ และการทำเหมืองประเภทที่ ๓ จะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี

(๓) ห้ามทำเหมืองใกล้ทางหลวงที่ได้ลงทะเบียนไว้ตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง หรือทางน้ำสาธารณะภายในระยะห้าสิบหรือร้อยเมตรสำหรับการทำเหมืองประเภทที่ ๑ และภายในระยะสามร้อยเมตรสำหรับการทำเหมืองประเภทที่ ๒ และประเภทที่ ๓ เว้นแต่ประทานบัตรกำหนดให้ทำได้หรือได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนแผนผังโครงการ

(๔) ห้ามปิดกั้น ทำลาย หรือทำด้วยประการใดให้เป็นการเสื่อมประโยชน์แก่ทางหลวงที่ได้ลงทะเบียนไว้ตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงหรือทางน้ำสาธารณะ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ และได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบทางหลวงหรือทางน้ำสาธารณะดังกล่าวตามกฎหมาย และได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี โดยผู้ถือประทานบัตรต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือฟื้นฟูทางหลวงหรือทางน้ำสาธารณะให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ไม่น้อยกว่าเดิม

(๕) ห้ามทدنน้ำหรือชักน้ำจากทางน้ำสาธารณะ ไม่ว่าจะอยู่ภายในหรือนอกเขตเหมืองแร่ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ และได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบทางน้ำสาธารณะดังกล่าวตามกฎหมาย และได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี

(๖) ห้ามทิ้งหรือยอมให้ผู้อื่นนำมูลดินทรายออกนอกเขตเหมืองแร่ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๗) การทำเหมือง การแต่งแร่ หรือการประกอบโลหกรรม ภายในเขตเหมืองแร่ ห้ามกระทำหรือละเว้นกระทำการใดอันน่าจะเป็นเหตุให้แร่ที่มีพิษหรือสิ่งอื่นใดที่มีพิษก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

(๘) ฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมืองตามแผนฟื้นฟู การพัฒนา การใช้ประโยชน์ และการเผ่าระวังผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในระหว่างที่มีการทำเหมืองและหลังจากปิดเหมืองที่ได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการแร่ตามเงื่อนไขในกรอบของบทบัญญัติ แล้วแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ขอขออนุญาตขุดแร่ให้ดำเนินการขุดแร่อื่น ทั้งนี้ แผนการฟื้นฟู การพัฒนา การใช้ประโยชน์ การเผ่าระวังผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระหว่างที่มีการทำเหมืองและหลังขุดปิดเหมืองให้ยื่นไปต่อกรมทรัพยากรธรณีที่อธิบดีกำหนด

(๙) จัดตั้งกองทุนฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมืองและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนดตามที่คณะกรรมการแร่กำหนด และในกรณีการทำเหมืองประเภทที่ ๒ และประเภทที่ ๓ ต้องจัดทำประกันภัยความรับผิดชอบต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของบุคคลภายนอกตามวงเงินที่คณะกรรมการแร่กำหนดด้วย

(๑๐) ชำระหนี้อื่นพึงต้องชำระตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๑) เจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่โดยพลันในกรณีที่หลักหมายเขตเหมืองแร่หรือหมุดหลักฐานการแผนที่ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ทำไว้สูญหายหรือถูกทำลาย และต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการรังวัดทำหลักหมายเขตเหมืองแร่หรือหมุดหลักฐานการแผนที่ใหม่ตามมาตรา ๑๑๕ วรรคสาม

(๑๒) ต้องรายงานการทำเหมืองให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีการทำเหมืองใดต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และการดำเนินการตาม (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) มีผลกระทบต่อสาระสำคัญในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นชอบไว้แล้ว ก่อนการอนุญาตตาม (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติด้วย

ในกรณีที่สภาพสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ผู้ขอประทานบัตรมีอำนาจกำหนดให้มีการปรับปรุงแผนการฟื้นฟู การพัฒนา การใช้ประโยชน์ และการเผ่าระวังผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนตาม (๘) และปรับปรุงการวางหลักประกันตาม (๙) ให้สอดคล้องกับแผนที่มีการปรับปรุงใหม่ได้

มาตรา ๖๔/๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๒๓ และมาตรา ๑๒๔ เมื่อมีผู้ร้องเรียนหรือปรากฏว่าการทำเหมืองของผู้ถือประทานบัตรใดเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพของประชาชนและไม่อาจหาข้อยุติได้ ให้อธิบดีหรือเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่เสนอให้คณะกรรมการแร่หรือคณะกรรมการแร่จังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาเพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยโดยรวดเร็วและเป็นธรรม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่ปรากฏผลจากการสอบหาข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่งว่าผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนเกิดจากการทำเหมือง ให้คณะกรรมการแร่หรือคณะกรรมการแร่จังหวัด มีคำสั่ง เป็นหนังสือแจ้งให้ผู้ถือประทานบัตรดำเนินการเยียวยาผลกระทบภายในระยะเวลาที่กำหนด

การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งของคณะกรรมการแร่หรือคณะกรรมการแร่ จังหวัดตามวรรคสอง

มาตรา ๖๕ ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๔ (๘) หรือไม่เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการทำเหมือง ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ นำเงินจาก กองทุนหรือหลักประกัน หรือค่าสินไหมทดแทนจากการประกันภัย ตามมาตรา ๖๔ (๙) มาเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และแจ้งให้ผู้ถือประทานบัตร ส่งเงินหรือนำหลักประกันตามส่วนหนึ่งที่ผู้ใช้ส่วยไป มาวางหรือจัดทำประกันภัยให้ครบถ้วนตามเดิมภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ในกรณีที่ กองทุนหรือหลักประกันหรือค่าสินไหมทดแทนจากการประกันภัย ไม่เพียงพอ ผู้ถือประทานบัตรต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายส่วนที่ขาด

ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ผู้ออกประทานบัตรกำหนดหรือได้ฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมืองตามแผนฟื้นฟูครบถ้วนหรือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแล้ว ให้คืน เงินกองทุนหรือหลักประกัน ตามมาตรา ๖๔ (๙) ส่วนที่เหลือนั้นแก่ผู้ถือประทานบัตร

ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรไม่ สั้ดตั้งกองทุนหรือวางหลักประกันหรือจัดทำประกันภัย ตามมาตรา ๖๔ (๙) หรือไม่ ส่งเงินเข้ากองทุนหรือนำหลักประกันมาวางหรือจัดทำประกันภัยให้ครบถ้วนตามเดิม ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้ออกประทานบัตรมีคำสั่งเพิกถอนประทานบัตร

ส่วนที่ ๕

การรับช่วง การโอน และการสวมสิทธิ

มาตรา ๖๖ ห้ามมิให้ผู้ถือประทานบัตรยอมให้ผู้อื่นรับช่วงการทำเหมืองไม่ว่าเฉพาะส่วนใด ส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดของเขตเหมืองแร่ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ผู้ออกประทานบัตร

ผู้ถือประทานบัตรที่ได้ให้ผู้อื่นรับช่วงการทำเหมืองตามวรรคหนึ่งยังคงมีหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมาย และให้ผู้รับช่วงการทำเหมืองนั้นมีสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบตามกฎหมายในส่วนที่รับช่วงการทำเหมืองเช่นเดียวกับผู้ถือประทานบัตร

การยื่นคำขอและการอนุญาตการรับช่วงทำเหมืองและการเลิกการรับช่วงการทำเหมือง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๖๗ ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรประสงค์จะโอนประทานบัตรต้องได้รับอนุญาตจาก ผู้ออกประทานบัตร

การยื่นคำขอโอนประทานบัตรตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ถือประทานบัตรและผู้ประสงค์จะรับโอน ยื่นคำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี

ผู้รับโอนประธานบัตรต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้ถือประธานบัตรและต้องรับโอนไปซึ่งสิทธิและหน้าที่ของผู้ถือประธานบัตรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประธานบัตร

การอนุญาตให้โอนประธานบัตรจะกระทำได้อีกเมื่อได้มีการชำระหนี้สินที่ค้างชำระตามพระราชบัญญัตินี้แก่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี จนครบถ้วนแล้ว

การยื่นคำขอโอนประธานบัตรและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๖๘ ในการโอนประธานบัตร นอกจากจะต้องเสียค่าธรรมเนียมการโอนแล้ว ผู้โอนจะต้องเสียค่าธรรมเนียมในค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมืองที่ตนพึงได้รับตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ค่าธรรมเนียมในค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมือง ให้เรียกเก็บเฉพาะแต่ในส่วนที่เป็นค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมืองตามประธานบัตร โดยไม่รวมถึงค่าตอบแทนการโอนทรัพย์สินอื่น

การโอนประธานบัตรให้แก่บิดามารดา สามี ภริยา หรือผู้สืบสันดานของผู้โอนเอง ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมในค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมือง

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่ผู้ถือประธานบัตรตาย และทายาทมีความประสงค์จะประกอบกิจการต่อไป ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกมีหนังสือแจ้งชื่อของทายาทที่จะประกอบกิจการแทนต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ถือประธานบัตรตาย เพื่อเสนอไปยังผู้ออกประธานบัตรเพื่อพิจารณา หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวหรือผู้ออกประธานบัตรไม่อนุญาต ให้ถือว่าสิทธิตามประธานบัตรสิ้นสุดลงก่อนอายุของประธานบัตร

ในกรณีที่ทายาทผู้ถือประธานบัตรหรือผู้จัดการมรดกยื่นคำขอรับโอนประธานบัตรโดยการตกทอดภายในกำหนดเวลาในวรรคหนึ่ง ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกทำเหมืองต่อไปได้เสมือนเป็นผู้ถือประธานบัตร จนกว่าผู้ออกประธานบัตรจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้มีการโอนประธานบัตรนั้น

การที่ทายาทคนหนึ่งคนใดยื่นคำขอรับโอนประธานบัตรโดยการตกทอดภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นการตัดสิทธิทายาทคนอื่นหรือผู้จัดการมรดกยื่นคำขอรับโอนประธานบัตรดังกล่าวด้วยในเวลาใด ๆ ก่อนผู้ออกประธานบัตรจะอนุญาตให้มีการรับโอนประธานบัตรนั้น

การโอนประธานบัตรโดยการตกทอด ผู้รับโอนไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมในค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมือง

ในกรณีที่ผู้ถือประธานบัตรถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ให้นำความในสี่วรรคก่อนมาใช้บังคับด้วยแก่ผู้อนุบาลโดยอนุโลม

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่สิทธิของผู้ถือประธานบัตรสิ้นสุดลงก่อนประธานบัตรสิ้นอายุ ผู้ออกประธานบัตรอาจจัดให้มีการประมูลเพื่อให้ผู้ชนะการประมูลเข้าสวมสิทธิการทำเหมืองตามประธานบัตรนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ผู้ได้รับอนุญาตให้สวมสิทธิการทำเหมืองตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้ตามอายุประธานบัตรเดิมที่เหลืออยู่ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประธานบัตรนั้น

หมวด ๖
การทำเหมืองใต้ดิน

ส่วนที่ ๑
บททั่วไป

มาตรา ๗๑ ให้นำบทบัญญัติในหมวดอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับกับการทำเหมืองใต้ดินเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในหมวดนี้

มาตรา ๗๒ การทำเหมืองใต้ดินที่ไม่รู้จักแร่แดนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินของบุคคลอื่น หรือการทำเหมืองใต้ดินที่อยู่ภายในเขตเหมืองแร่ในประทานบัตรที่ออกตามความในหมวด ๕ ส่วนที่ ๓ ไม่อยู่ในบังคับของบทบัญญัติในหมวดนี้ โดยต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕

มาตรา ๗๓ การทำเหมืองใต้ดินต้องทำในระดับความลึกที่ปลอดภัย โดยพิจารณาจากโครงสร้างทางธรณีวิทยา รวมทั้งวิธีการทำเหมืองตามหลักวิศวกรรมเหมืองแร่ในแต่ละพื้นที่และความปลอดภัยของสิ่งมีชีวิตและทรัพย์สิน

มาตรา ๗๔ การทำเหมืองใต้ดินที่อยู่ในระดับความลึกจากผิวดินไม่เกินหนึ่งร้อยเมตร ผู้ยื่นคำขอประทานบัตรต้องแสดงหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าผู้ขอจะมีสิทธิทำเหมืองในเขตที่ดินนั้น

มาตรา ๗๕ เขตประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินต้องไม่รู้จักเข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติหรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

ในกรณีที่พบว่าการทำเหมืองใต้ดินบริเวณใดในเขตประทานบัตรจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสำคัญโดยมีอาจแก้ไขหรือฟื้นฟูได้ ให้ผู้ออกประทานบัตรกำหนดเป็นเงื่อนไขในประทานบัตรมิให้ทำเหมืองใต้ดินในบริเวณนั้น

ส่วนที่ ๒
การออกประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน

มาตรา ๗๖ คำขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินต้องประกอบด้วยข้อมูลตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูล ดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลโดยสังเขปแสดงความเสี่ยงและมาตรการทางเทคนิคตามมาตรา ๗๓

(๒) แผนที่แสดงเขตเหมืองแร่โดยสังเขป พร้อมข้อมูลประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในบริเวณต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาตามมาตรา ๗๕ วรรคสอง

(๓) ข้อมูลทางเทคนิคในวิธีการทำเหมืองและแต่งแร่โดยส่งเขปทั้งทางเลือกทางวิศวกรรมเหมืองแร่ที่มีอยู่โดยทั่วไปและทางเลือกที่ผู้ขอประทานบัตรเห็นสมควรจะนำมาใช้พร้อมเหตุผลของทางเลือกดังกล่าว

(๔) ข้อมูล แผนผัง ขั้นตอน วิธีการในการทำเหมือง และการแต่งแร่ ที่แสดงถึงมาตรการในการลดผลกระทบหรือรักษาไว้ซึ่งคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่อาจกระทบต่อการดำรงอยู่ของธรรมชาติและชุมชน

(๕) ข้อเสนอเพื่อการมีส่วนร่วมตรวจสอบการทำเหมืองใต้ดินของตัวแทนผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๘๑ (๒) ที่ระบุถึงจำนวน กองทุนเงิน สนับสนุน และระเบียบการตรวจสอบการทำเหมืองที่ผู้ขอประทานบัตรจะเสนอให้ผู้มีสิทธิตรวจสอบการทำเหมืองได้เข้าร่วมตรวจสอบการทำเหมืองตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๘๓

(๖) เส้นทางขนส่ง และแหล่งน้ำที่จะใช้ในโครงการ ทั้งที่มีอยู่แล้วและที่จะพัฒนาขึ้น พร้อมรายละเอียดการใช้สอยตลอดโครงการ ที่เพียงพอจะประเมินให้เห็นได้ว่าการทำเหมืองใต้ดินในโครงการจะไม่ส่งผลกระทบต่อดำรงอยู่ของธรรมชาติและชุมชน

(๗) ข้อเสนอเอาประกันภัยความรับผิดชอบตามมาตรา ๘๕ ที่ระบุถึงวงเงินและระยะเวลาเอาประกันภัยไว้โดยชัดเจน

(๘) แผนการฟื้นฟู การพัฒนา การใช้ประโยชน์ และการเผื่อระวังผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน ในระหว่างที่มีการทำเหมืองและหลังจากปิดเหมือง

(๙) การ ตัดตั้งกองทุนวางหลักประกัน เพื่อฟื้นฟูสภาพพื้นที่ที่ทำเหมืองและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการทำเหมือง หรือตรวจสอบหัตถ์ประชาชน

มาตรา ๗๗ เมื่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของผู้ขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินได้รับความเห็นชอบตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว ให้อธิบดีประมวลข้อมูลต่อไปนี้เข้าสู่กระบวนการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เพื่อประกอบการกำหนดเงื่อนไขอันจำเป็นในประทานบัตรต่อไป

(๑) ข้อมูลโครงการที่ยื่นประกอบคำขอประทานบัตรตามมาตรา ๗๖

(๒) รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นชอบตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว

ในกรณีที่ปรากฏความแตกต่างของข้อมูลหรือความคิดเห็นในการรับฟังความคิดเห็นที่จัดขึ้นตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีวินิจฉัยให้เป็นที่ยุติ แต่หากพบว่าข้อมูลใดยังไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจ หรือการจัดรับฟังความคิดเห็นไม่ถูกต้องหรือผิดพลาดในสาระสำคัญให้สั่งให้มีการจัดรับฟังความคิดเห็นใหม่ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลหรือความคิดเห็นมากำหนดเป็นเงื่อนไขในประทานบัตรได้อย่างถูกต้อง

มาตรา ๗๘ เมื่อกระบวนการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๗๗ สิ้นสุดลง ให้อธิบดี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตามมาตรา ๘๑ พิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย แล้วนำมากำหนดเงื่อนไขในประทานบัตรไว้ตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) เงื่อนไขในประทานบัตรต้องครอบคลุมโครงการ อย่างน้อยในทุกรายการตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดไว้ตามมาตรา ๗๖

(๒) เงื่อนไขในประทานบัตรต้องครอบคลุมถึงรายละเอียดในโครงการทั้งหมดที่ผู้ขอประทานบัตรได้เสนอไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และให้รวมถึงเงื่อนไขหรือมาตรการเพิ่มเติมที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้วย

มาตรา ๗๙ การออกประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ขอประทานบัตรเสนอคำขอตามเงื่อนไขในมาตรา ๗๖
- (๒) ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๗๗
- (๓) ได้กำหนดเงื่อนไขในประทานบัตรตามมาตรา ๗๘

มาตรา ๘๐ การแก้ไขเงื่อนไขในประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินที่กำหนดขึ้นตามมาตรา ๗๘ให้นำบทบัญญัติในส่วนนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้ถือการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีสิทธิตรวจสอบการทำเหมืองตามมาตรา ๘๓ วรรคหนึ่ง เป็นการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียโดยทั่วไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๗

ส่วนที่ ๓

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย

มาตรา ๘๑ ให้ผู้ประสงค์จะขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินทำการปรึกษาเบื้องต้นกับผู้มีส่วนได้เสียเพื่อพัฒนาโครงการทำเหมืองใต้ดินของตน โดยให้ยื่นคำขอต่ออธิบดีเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดประชุมปรึกษาตามขั้นตอนที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยผู้ประสงค์จะขอประทานบัตรเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

ประกาศเพื่อกำหนดขั้นตอนการจัดประชุมปรึกษาตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องระบุถึงหลักเกณฑ์และขั้นตอน ดังต่อไปนี้

(๑) ความสมบูรณ์ของรายงานเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การศึกษาจะต้องประกอบด้วยข้อมูลอันจำเป็นและประเด็นปัญหาโดยชัดเจน

(๒) หลักเกณฑ์รับรองกลุ่มหรือองค์กรอันเกิดจากการรวมตัวของผู้มีส่วนได้เสียและการได้มาซึ่งตัวแทนที่จะเข้าร่วมปรึกษาที่ครอบคลุมทั้งกลุ่มกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มผู้บริหาร และสมาชิกสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้มีสิทธิในที่ดินหรืออยู่อาศัยในเขตเหมืองแร่

(๓) องค์ประกอบของคณะกรรมการจัดการประชุมปรึกษาเบื้องต้นซึ่งจะต้องมีตัวแทนราชการส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐร่วมอยู่ด้วย

(๔) ขั้นตอนการประชุมปรึกษา รวมทั้งการประกาศเชิญโดยทั่วไปให้ผู้มีส่วนได้เสียส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุม การลงทะเบียนเข้าร่วมประชุม และระยะเวลาล่วงหน้าที่จะให้ผู้มีส่วนได้เสียตาม (๒) ศึกษาข้อมูลตามสมควร

มาตรา ๘๒ ในการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง ครั้งใดให้ผู้ขอประทานบัตรจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๘๑ (๒) เพื่อดำเนินการศึกษารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๘๓ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ออกประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินรายใด ให้อธิบดีเรียกประชุมตัวแทนผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๘๑ (๒) เพื่อตกลงกำหนดตัวบุคคลผู้มีสิทธิตรวจสอบการทำเหมืองตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขประทานบัตร

ให้ผู้ถือประทานบัตรนำเงินอุดหนุนในการจ้างผู้เชี่ยวชาญเพื่อช่วยเหลือผู้มีสิทธิตรวจสอบตามวรรคหนึ่งตามอัตราที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขประทานบัตร มาวางไว้ที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการกำหนดตัวบุคคลผู้มีสิทธิตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง

เมื่อได้รับแจ้งสัญญาและรายละเอียดการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญจากผู้ถือประทานบัตรแล้ว ให้อธิบดีจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ผู้เชี่ยวชาญได้ต่อเมื่อได้รับคำรับรองในรายงานจากผู้ถือประทานบัตรแล้ว

คุณสมบัติและวาระการทำงานของผู้มีสิทธิตรวจสอบ เงื่อนไขและวิธีการเพิกถอนผู้มีสิทธิตรวจสอบที่ประพตมิชอบโดยที่ประชุมตัวแทนผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๘๑ (๒) ลักษณะสัญญาว่าจ้างผู้มีสิทธิตรวจสอบ และระเบียบการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๔

การคุ้มครองสิทธิในอสังหาริมทรัพย์

มาตรา ๘๔ การทำเหมืองใต้ดินในเขตประทานบัตรในลักษณะดังต่อไปนี้ ถือเป็นการทำให้เสียหายซึ่งสิทธิในอสังหาริมทรัพย์ในพื้นที่นั้น ผู้เสียหายมีสิทธิเรียกให้ผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินระงับการกระทำและจัดการแก้ไขตามที่จำเป็นเพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นได้

(๑) การทำเหมืองใต้ดินในระดับความลึกจากผิวดินน้อยกว่าที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน และมีระดับลึกจากผิวดินไม่เกินหนึ่งร้อยเมตร

(๒) การทำเหมืองใต้ดินไม่ว่าในระดับความลึกใดที่มีวิธีการทำเหมืองตามหลักวิศวกรรมเหมืองแร่เพื่อประกันความมั่นคงของชั้นดินไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน

มาตรา ๘๕ ในกรณีที่พื้นดินบริเวณใดในเขตประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินทรุดตัวลงในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหาย ให้นำหลักความรับผิดชอบต่อไปนี้มาใช้บังคับกับความเสียหายทั้งปวงที่เกิดขึ้น

(๑) ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าการทรุดตัวของพื้นดินนั้นเกิดขึ้นจากการทำเหมืองใต้ดิน

(๒) หากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่พิจารณาแล้วเห็นว่าการทำเหมืองใต้ดินเป็นต้นเหตุแห่งการทรุดตัวของพื้นที่ดินนั้น ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่**นำเงินกองทุนหรือหลักประกันตามมาตรา ๗๖ (๙) หรือค่าสินไหมทดแทนจากการประกันภัยตามมาตรา ๗๖ (๗) ที่ผู้ถือประทานบัตรขอไว้**มาชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย และแจ้งให้ผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน**ส่งเงินหรือนำหลักประกันตามจำนวนที่ได้ชดเชยค่าเสียหายไป**มาวางไว้หรือจัดทำประกันภัยให้ครบถ้วนตามเดิมภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง **รวมทั้งเสนอให้ผู้ถือประทานบัตรพิจารณากำหนดเป็นเงื่อนไขในประทานบัตรมิให้ทำเหมืองใต้ดินในบริเวณนั้นตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๕ วรรคสอง**

ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตร**ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนหรือนำหลักประกันมาวางหรือจัดทำประกันภัยให้ครบถ้วนตามเดิมภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร** ให้ผู้ออกประทานบัตรมีคำสั่งเพิกถอนประทานบัตร

ส่วนที่ ๕

การกำหนดเงินค่าทดแทน

มาตรา ๘๖ ในกรณีที่มีการทำเหมืองใต้ดินในระดับความลึกจากผิวดินเกินกว่าหนึ่งร้อยเมตร ในเขตที่ดินแปลงใด ให้ผู้มีกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองในที่ดินแปลงนั้นตามประมวลกฎหมายที่ดิน หรือผู้มีสิทธิทำกินในที่ดินแปลงนั้นตามกฎหมายอื่น มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนจากผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินในบริเวณดังกล่าวตามจำนวนเงินที่กำหนดโดยคณะกรรมการกำหนดเงินค่าทดแทน

มาตรา ๘๗ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้มีการยื่นคำขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน ที่ลึกเกินกว่าหนึ่งร้อยเมตรจากผิวดินในท้องที่ใดแล้ว ให้มีคณะกรรมการกำหนดเงินค่าทดแทนขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่กำหนดจำนวนเงินค่าทดแทน ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดในท้องที่ที่เขตเหมืองใต้ดิน ส่วนใหญ่ตั้งอยู่เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ศึกษารักษ์พื้นที่ เจ้าพนักงานที่ดินที่เขตเหมืองใต้ดินตั้งอยู่ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เขตเหมืองใต้ดินตั้งอยู่ แห่งละหนึ่งคน เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมแต่งตั้งจำนวนสามคน ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านธรณีวิทยา วิศวกรรมศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์ เป็นกรรมการ

ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่เป็นกรรมการและเลขานุการ

ในการกำหนดจำนวนเงินค่าทดแทนนั้น ให้คำนึงถึงผลกระทบจากการทำเหมืองใต้ดินที่อาจ ทำให้ประโยชน์การใช้สอยที่ดินดังกล่าวของผู้มีกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครอง หรือผู้มีสิทธิทำกินในที่ดิน แปลงนั้นลดลง โดยคณะกรรมการกำหนดเงินค่าทดแทนอาจกำหนดให้ผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน จ่ายเงินค่าทดแทน ในคราวเดียวหรือจ่ายเป็นงวดตลอดอายุประทานบัตรก็ได้

การกำหนดจำนวนเงินค่าทดแทน ขั้นตอนในการขอรับและจ่ายเงินค่าทดแทนให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ ระยะเวลา และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๘๘ เมื่อคณะกรรมการกำหนดเงินค่าทดแทนได้กำหนดจำนวนเงินค่าทดแทนแล้ว ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่แจ้งแก่ผู้ยื่นคำขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินว่าจะยินยอมชำระ เงินค่าทดแทนตามที่กำหนดได้หรือไม่ หากผู้ยื่นคำขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินไม่ยินยอมชำระเงิน ค่าทดแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีหนังสือแจ้ง ให้ผู้ออกประทานบัตรสั่งยกคำขอประทานบัตรนั้น

ในกรณีที่ได้ออกประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินแล้ว ผู้ถือประทานบัตรไม่ยอมชำระเงิน ค่าทดแทนตามเงื่อนไขในประทานบัตร ให้ผู้ออกประทานบัตรมีคำสั่งเพิกถอนประทานบัตร

หมวด ๗

การขุดหาแร่รายย่อยและการร่อนแร่

มาตรา ๘๙ ห้ามมิให้ผู้ใดขุดหาแร่รายย่อย เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย จากเจ้าพนักงานท้องถิ่นในท้องที่ซึ่งมีการขุดหาแร่รายย่อย

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันมิให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากการขุดหาแร่รายย่อย เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะกำหนดเงื่อนไข เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตถือปฏิบัติด้วยก็ได้

ใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อยมีอายุไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ออก

การขอและการออกใบอนุญาต และคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๕๐ ผู้ใดประสงค์จะร่อนแร่ ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น การแจ้งและการรับแจ้ง และการร่อนแร่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๕๐/๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและกำกับดูแลการขุดหาแร่รายย่อยและการร่อนแร่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมจากหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนดไว้ได้โดยไม่ขัดหรือแย้งกับประกาศดังกล่าว

หมวด ๘

การประกอบธุรกิจแร่ การแต่งแร่ และการประกอบโลหกรรม

ส่วนที่ ๑

การประกอบธุรกิจแร่

มาตรา ๕๑ แร่ที่ได้มาจากประทานบัตรหรือแร่อื่นที่เป็นผลพลอยได้จากการทำเหมือง ใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อยหรือการร่อนแร่ตามที่ได้แจ้งไว้ เมื่อได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ตามหมวด ๑๑ แล้ว ให้เป็นแร่ที่ทำการซื้อ ขาย ครอบครอง เก็บ หรือขนได้ตามพระราชบัญญัตินี้

แร่ที่ได้มาโดยประการอื่นนอกจากวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีมีอำนาจอนุญาตให้ครอบครอง เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย และเมื่อได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ครบถ้วนแล้ว ให้เป็นแร่ที่ซื้อหรือขายได้ เป็นกรณีพิเศษเฉพาะครั้งนั้น

การขอครอบครอง การขอขาย และการขออนเป็นกรณีพิเศษตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๕๒ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดให้แร่ชนิดใด สภาพออย่างใด ปริมาณเท่าใด หรือในพื้นที่ใด เป็นแร่ที่อยู่ในความควบคุมเกี่ยวกับการซื้อแร่ การขายแร่ การครอบครองแร่ การเก็บแร่ หรือการขนแร่

มาตรา ๕๓ การซื้อแร่ การขายแร่ การครอบครองแร่ การเก็บแร่ หรือการขนแร่ที่อยู่ในความควบคุมตามมาตรา ๕๒ ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

การยื่นคำขออนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๔๔ บทบัญญัติในมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ มิให้ใช้บังคับกับ

(๑) การครอบครองแร่หรือการขนแร่ที่ได้มาจากการสำรวจแร่เพื่อนำไปวิเคราะห์หรือวิจัยไม่เกินปริมาณที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

(๒) การครอบครองแร่หรือการขนแร่แต่ละชนิดปริมาณไม่เกินสิบกิโลกรัม แต่เมื่อเห็นสมควรอธิบดีจะกำหนดปริมาณให้น้อยกว่าสิบกิโลกรัมก็ได้

(๓) การครอบครองแร่พลอยได้จากการแต่งแร่ภายในเขตแต่งแร่ หรือการครอบครองตะกั่วที่มีแร่ชนิดอื่นเจือปนอยู่เกินปริมาณที่อธิบดีกำหนดภายในเขตโลหกรรม ซึ่งแร่พลอยได้หรือแร่ชนิดอื่นนั้นยังมีได้ชำระค่าภาคหลวงมาก่อน

(๔) การครอบครองแร่หรือการขนแร่เพื่อการศึกษาหรือวิจัยของสถาบันวิจัยของเอกชนที่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี ส่วนราชการ องค์การของรัฐ หรือสถาบันการศึกษา

(๕) การครอบครองแร่หรือการขนแร่ในสภาพวัตถุสำเร็จที่เป็นเครื่องใช้ เครื่องประดับ **ปริมาณ**ปริมาณหรือผลผลิตจากกรรมวิธีของโลหกรรมหรืออุตสาหกรรม

(๖) การครอบครองแร่ หรือการขนแร่ที่ได้มาจากการทำเหมืองในเขตเหมืองแร่ที่เก็บแร่แล้ว

มาตรา ๔๕ การซื้อแร่ การขายแร่ การครอบครองแร่ การเก็บแร่ และการขนแร่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่เห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการควบคุมและกำกับดูแลการชำระค่าภาคหลวงแร่ให้ถูกต้องครบถ้วน ให้อธิบดีมีอำนาจประกาศกำหนดให้ผู้ซื้อ ผู้ขาย ผู้ครอบครอง ผู้เก็บ ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม หรือผู้ใช้แร่ ต้องรายงานการซื้อขาย การครอบครอง การเก็บ การแต่งแร่ การประกอบโลหกรรม หรือการใช้แร่ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดก็ได้

มาตรา ๔๖ ใบอนุญาตตามมาตรา ๔๓ ให้ใช้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต แต่ต้องมีอายุไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่ใบอนุญาตครอบครองแร่สิ้นอายุและผู้ได้รับใบอนุญาตไม่ได้ยื่นขอต่ออายุใบอนุญาต หรือไม่ได้รับอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ให้แร่ดังกล่าวเป็นของแผ่นดิน และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๘ เพื่อประโยชน์ในความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม หรือความปลอดภัยของประชาชน รัฐมนตรีอาจออกประกาศกำหนด ดังนี้

(๑) ชนิดและสภาพแร่ที่ห้ามนำเข้ามาในราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีป หรือส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีป

(๒) ชนิดและสภาพแร่ที่ต้องขออนุญาตนำเข้ามาในราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีป หรือส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีป

(๓) ชนิด สภาพ และปริมาณแร่ที่ต้องแจ้งการนำเข้ามาในราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีป หรือส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีป

ความในวรรคหนึ่ง (๑) มิให้ใช้บังคับกับการนำแร่เข้ามาในราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีป เพื่อนำไปวิเคราะห์หรือวิจัย แต่ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดี

ให้อธิบดีเป็นผู้ออกใบอนุญาตหรือรับแจ้งการนำแร่เข้ามาในราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีป หรือส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีปตามวรรคหนึ่ง (๒) และ (๓)

การขออนุญาตหรือการแจ้งการนำแร่เข้ามาในราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีป หรือส่งแร่ ออกนอกราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีป ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๘๙ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการควบคุมการขนแร่และการจัดเก็บแร่ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีปได้ และในกรณีที่ผู้นำแร่เข้ามาในราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีปประสงค์จะนำแร่นั้นไปแต่งหรือประกอบโลหกรรม จะต้องปฏิบัติตามส่วนที่ ๒ หรือส่วนที่ ๓ ของหมวดนี้ด้วย

ส่วนที่ ๒

การแต่งแร่

มาตรา ๑๐๐ ห้ามมิให้ผู้ใดแต่งแร่ เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับผู้ถือประทานบัตรซึ่งแต่งแร่ภายในเขตประทานบัตร

ใบอนุญาตให้ใช้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต แต่ต้องแต่งแร่ให้มีอายุไม่เกิน สิบห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และสุขภาพอนามัยของประชาชน สัตว์ พืช และทรัพยากรอื่น ผู้ออกใบอนุญาตอาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ตามที่เห็นสมควรไว้ในใบอนุญาตด้วยก็ได้

การขอและการออกใบอนุญาต และคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐๑ ในการแต่งแร่ ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ก่อนเริ่มการแต่งแร่ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งเป็นหนังสือต่ออธิบดีล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และต้องนำพนักงานเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบ และเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีแล้ว ให้ดำเนินการแต่งแร่ได้

ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ต้องรายงานการแต่งแร่ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐๒ การขยายหรือลดเขตแต่งแร่ การเปลี่ยนแปลงแผนผังและวิธีการแต่งแร่ การหยุดแต่งแร่ชั่วคราว การแจ้งแต่งแร่ใหม่ และการเลิกแต่งแร่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐๓ ในการแต่งแร่ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตกระทำหรือละเว้นกระทำการใดอันน่าจะเป็นเหตุให้แร่ที่มีพิษหรือสิ่งอื่นใดที่มีพิษก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๓ การประกอบโลหกรรม

มาตรา ๑๐๔ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดให้การประกอบโลหกรรมแร่ชนิดใด ปริมาณการผลิตขนาดใด และโดยกรรมวิธีใด เป็นการประกอบโลหกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๕ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบโลหกรรมควบคุม เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับผู้ถือประทานบัตรซึ่งประกอบโลหกรรมภายในเขตประทานบัตร และผู้ประกอบโลหกรรมควบคุมที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ใบอนุญาตให้ใช้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต แต่ต้องประกอบโลหกรรมให้มีอายุไม่เกินสิบห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และสุขภาพอนามัยของประชาชน สัตว์ พืช และทรัพย์สิน ผู้ออกใบอนุญาตอาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ตามที่เห็นสมควรไว้ในใบอนุญาตด้วยก็ได้ การขออนุญาตและ การออกใบอนุญาต และคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐๖ ในการประกอบโลหกรรม ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ก่อนเริ่มประกอบโลหกรรม ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งเป็นหนังสือต่ออธิบดีล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และต้องนำพนักงานเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบ และเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีแล้ว ให้ดำเนินการประกอบโลหกรรมได้

ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรมต้องรายงานการประกอบโลหกรรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐๗ การขยายหรือลดเขตโลหกรรม การเปลี่ยนแปลงแผนผังและวิธีการประกอบโลหกรรม การหยุดประกอบโลหกรรมชั่วคราว การแจ้งประกอบโลหกรรมใหม่ และการเลิกประกอบโลหกรรม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐๘ ในการประกอบโลหกรรม ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรมกระทำหรือละเว้นกระทำการใดอันน่าจะเป็นเหตุให้แร่ที่มีพิษหรือสิ่งอื่นใดที่มีพิษก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๔

การต่ออายุและการโอนใบอนุญาต

มาตรา ๑๐๙ ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ ผู้รับใบอนุญาตครอบครองแร่ ผู้รับใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรมที่ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต จะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอตั้งกล่าวแล้วให้ถือว่ามิฐานะเสมือนผู้ได้รับใบอนุญาต และให้ประกอบกิจการต่อไปจนกว่าอธิบดีจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

ใบอนุญาตซื้อแร่ ใบอนุญาตครอบครองแร่ และใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ตามวรรคหนึ่ง ให้ต่ออายุได้ครั้งละไม่เกินห้าปีนับแต่วันอนุญาตให้ต่ออายุ

ใบอนุญาตแต่งแร่และใบอนุญาตประกอบโลหกรรมให้ต่ออายุได้ครั้งละไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่อนุญาตให้ต่ออายุ

การขอต่ออายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑๐ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรมได้ออนใบอนุญาตให้แก่ผู้อื่น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี

การขอโอนใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑๑ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตในหมวดนี้ตาย และทายาทมีความประสงค์จะประกอบกิจการต่อไป ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๕

การออกใบแทน

มาตรา ๑๑๒ ในกรณีอาชญาบัตร ประทานบัตร หรือใบอนุญาตชำรุด สูญหาย หรือถูกทำลาย ให้ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๙
การรังวัด

มาตรา ๑๑๓ เมื่อได้รับคำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ คำขออาชญาบัตรพิเศษ คำขอประทานบัตร คำขอใบอนุญาตแต่งแร่ คำขอใบอนุญาตประกอบโลหกรรม หรือคำขออนุญาตทิ้งมูลดิน ทราบแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดเขตพื้นที่คำขอ โดยวิธีการรังวัดหรือวิธีอื่น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่มีการกำหนดเขตโดยการรังวัด ให้ผู้ยื่นคำขอหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายนำรังวัด ตามวัน เวลา และสถานที่ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดเป็นหนังสือ

มาตรา ๑๑๔ เพื่อประโยชน์แก่การรังวัดให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ มอบหมาย มีอำนาจเข้าไปในที่ดินของผู้มีสิทธิในที่ดินหรือผู้ครอบครองในเวลากลางวันได้ แต่จะต้องแจ้งให้ ผู้มีสิทธิในที่ดินหรือผู้ครอบครองทราบเสียก่อน และให้ผู้มีสิทธิในที่ดินหรือผู้ครอบครองที่ดินนั้นมีส่วนร่วม และอำนวยความสะดวกในการรังวัดของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามควรแก่กรณี

ในกรณีต้องสร้างหมุดหลักฐานการแผนที่ในที่ของผู้ใด พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งพนักงาน เจ้าหน้าที่มอบหมาย มีอำนาจสร้างหมุดหลักฐานลงได้ตามความจำเป็น

ในการรังวัด เมื่อมีความจำเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่มอบหมาย มีอำนาจที่จะขุดดิน ตัดต้นไม้ หรือรานกิ่งไม้ หรือกระทำการอย่างอื่นแก่สิ่งทีกีดขวางต่อการรังวัดได้เท่าที่ จำเป็น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการที่จะให้เจ้าของได้รับความเสียหายน้อยที่สุด

ในกรณีที่การเข้าไปในที่ดินดังกล่าวเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย ผู้มีสิทธิในที่ดิน ผู้ครอบครอง หรือผู้ทรงสิทธิอื่นใดในที่ดินนั้นมีสิทธิเรียกค่าเสียหายได้ โดยผู้ยื่นคำขอต้องรับผิดชอบค่าเสียหายที่เกิดขึ้น

มาตรา ๑๑๕ การกำหนดเขตพื้นที่คำขอตามมาตรา ๑๑๓ ให้ผู้ยื่นคำขอเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย

ในกรณีคำขอประทานบัตร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สร้างหมุดหลักฐานการแผนที่หรือหลักหมาย เขตเหมืองแร่ให้ปรากฏชัดเจนและตรวจสอบได้

ถ้าหลักหมายเขตเหมืองแร่หรือหมุดหลักฐานการแผนที่ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ทำไว้สูญหาย หรือถูกทำลาย ให้ผู้ถือประทานบัตรแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบโดยพลันและต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการ รังวัดทำหลักหมายเขตเหมืองแร่หรือหมุดหลักฐานการแผนที่ใหม่

ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรไม่แจ้งตามวรรคสาม หากมีการทำเหมืองออกนอกเขตประทานบัตร ให้ถือว่าจงใจทำเหมืองออกนอกเขตประทานบัตร

มาตรา ๑๑๖ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้จัดทำหลักหมายเขตเหมืองแร่หรือหมุดหลักฐาน การแผนที่ตามพระราชบัญญัตินี้ลงไว้ในที่ใด ห้ามมิให้ผู้ใดทำลาย ดัดแปลง เคลื่อนย้าย ถอน เว้นแต่ จะได้รับอนุญาตจากผู้ออกประทานบัตรหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๑๗ ในกรณีที่จะต้องกำหนดเขตพื้นที่คำขอตามมาตรา ๑๑๓ โดยการรังวัดหรือวิธี อื่นใด อธิบดีอาจกำหนดให้ช่างรังวัดเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยช่างรังวัดเอกชนเป็นผู้ดำเนินการแทนพนักงาน เจ้าหน้าที่ได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และต้อง จัดทำรายงานการรังวัดเสนอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย

หมวด ๑๐
การยกคำขอ การยกเลิก การแก้ไข **หรือ**และเพิกถอนการอนุญาต

ส่วนที่ ๑
การยกคำขอ

มาตรา ๑๑๘ อธิบดีมีอำนาจสั่งยกคำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่หรือคำขออาชญาบัตรพิเศษได้ เมื่อผู้ยื่นคำขอ

- (๑) ขาดนัดในการนำรังวัดโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (๒) ละเลยเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งให้ดำเนินการตามความจำเป็นเพื่อออกอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่หรืออาชญาบัตรพิเศษ
- (๓) กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวด ๔ หรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำเช่นนั้น

มาตรา ๑๑๙ อธิบดี **หรือ**เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ **หรือ**เจ้าพนักงานท้องถิ่น **หรือ**ส่วนต่อกรณี มีอำนาจสั่งยกคำขอประทานบัตรได้เมื่อผู้ยื่นคำขอ

- (๑) ขาดนัดในการนำรังวัดโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (๒) ละเลยเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งให้ดำเนินการตามความจำเป็นเพื่อออกประทานบัตร
- (๓) กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวด ๕ หรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำเช่นนั้น
- (๔) เมื่อปรากฏว่าแร่ชนิดที่ประสงค์จะเปิดการทำเหมืองในเขตคำขอมิใช่เพียงพที่จะเปิดการทำเหมืองได้

ส่วนที่ ๒
การยกเลิก การแก้ไข **หรือ**และเพิกถอนการอนุญาต

มาตรา ๑๒๐ เมื่อได้มีการอนุญาตโดยการออกอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ อาชญาบัตรพิเศษ ประทานบัตร หรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว และผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวไม่มารับภายในสามสิบวัน นับแต่ได้รับแจ้งโดยไม่มีเหตุอันควร ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตยกเลิกการอนุญาตนั้นเสียได้

มาตรา ๑๒๑ เมื่อปรากฏในภายหลังว่าได้ออกอาชญาบัตร ประทานบัตร หรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่ผู้ใดโดยคลาดเคลื่อนหรือสำคัญผิดในข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ให้ผู้ออกอาชญาบัตร ผู้ออกประทานบัตร หรือผู้ออกใบอนุญาต แล้วแต่กรณี มีอำนาจเรียกอาชญาบัตร ประทานบัตร หรือใบอนุญาตนั้นมาแก้ไขให้ถูกต้องหรือเพิกถอนเสียได้

ในกรณีที่มีการแก้ไขหรือเพิกถอนการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาตจะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ จากการแก้ไขหรือเพิกถอนนั้นไม่ได้

เพื่อประโยชน์แก่การอันเป็นสาธารณูปโภค การป้องกันประเทศ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ
 อย่างอื่นของรัฐ ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจเรียกอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ อาชญาบัตร
 พิเศษ หรือประทานบัตร มาแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือกันเนื้อที่ หรือลดระยะเวลาที่ได้อนุญาตไว้ได้ตามความจำเป็น
 หรือเพิกถอนได้ แล้วแต่กรณี และในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้ได้รับผลกระทบจากการกระทำความผิดได้รับ
 เงินชดเชยความเสียหายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ความเสียหาย
 ต้องไม่รวมถึงมูลค่าของแร่ที่ยังมิได้นำขึ้นมาจากการทำเหมือง

มาตรา ๑๒๒ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องชำระหนี้ตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ชำระหนี้
 เมื่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ได้บอกกล่าวเป็นหนังสือ
 ให้ชำระแล้ว และไม่ชำระภายในเก้าสิบวันนับแต่วันรับคำบอกกล่าว ให้ผู้ออกอาชญาบัตร ผู้ออกประทานบัตร
 หรือผู้ออกใบอนุญาต แล้วแต่กรณี มีอำนาจในการสั่งเพิกถอนอาชญาบัตร ประทานบัตร หรือใบอนุญาตนั้นเสียได้

มาตรา ๑๒๓ เมื่อปรากฏว่าผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาต ผู้ใดฝ่าฝืน
 หรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้
 หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตร ประทานบัตร ใบอนุญาต หรือดำเนินการใดที่อาจก่อให้เกิดเหตุ
 เดือดร้อนรำคาญ ความเสียหาย หรืออันตรายที่มีผลกระทบต่อบุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สินของประชาชน
 หรือสิ่งแวดล้อม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นระงับการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนหรือสั่งให้แก้ไขหรือ
 ปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่เห็นสมควร ผู้มีอำนาจอนุญาตหรือออกใบอนุญาตอาจมอบหมายให้พนักงาน
 เจ้าหน้าที่มีอำนาจผูกมัดประทับตราบรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ เพื่อมิให้ทำงานได้
 ในระหว่างการปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๒๔ ในกรณีที่ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตร ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ หรือ
 ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรมจงใจไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๒๓ โดยไม่มีเหตุ
 อันสมควร ให้อธิบดี ผู้ออกอาชญาบัตร ผู้ออกประทานบัตร หรือผู้ออกใบอนุญาต แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งให้
 ผู้นั้นหยุดประกอบกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวและให้ปรับปรุงแก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้อง
 เหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด

ถ้าผู้ประกอบกิจการตามวรรคหนึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลา
 ที่กำหนดแล้ว ให้ผู้ออกคำสั่งตามวรรคหนึ่งสั่งให้ประกอบกิจการนั้นต่อไปได้

ถ้าผู้ประกอบกิจการตามวรรคหนึ่ง ไม่ปรับปรุงแก้ไขหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลา
 ที่กำหนด หรือการประกอบกิจการนั้นอาจจะทำให้สิ่งแวดล้อมเป็นพิษอย่างรุนแรงอันเป็นเหตุให้เป็นอันตราย
 แก่ชีวิต สุขภาพ หรือทรัพย์สินของประชาชนหรือสิ่งแวดล้อมโดยไม่อาจแก้ไขได้ ให้อธิบดี ผู้ออกอาชญาบัตร
 ผู้ออกประทานบัตร หรือผู้ออกใบอนุญาต แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งเพิกถอนอาชญาบัตร ประทานบัตร
 หรือใบอนุญาต โดยแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้ถูกเพิกถอน

หมวด ๑๑

ค่าภาคหลวงแร่ ค่าธรรมเนียม และเงินบำรุงพิเศษ

มาตรา ๑๒๕ ผู้ถือประทานบัตร ผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย ผู้แจ้งการร่อนแร่ ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม หรือผู้รับใบอนุญาตครอบครองแร่ ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ ดังต่อไปนี้

- (๑) แร่ที่กำหนดไว้ในประทานบัตร รวมถึงแร่อื่นที่เป็นผลพลอยได้จากการทำเหมือง
- (๒) แร่อื่นที่เป็นผลพลอยได้จากการแต่งแร่ หรือตะกรันที่มีแร่ชนิดอื่นเจือปนอยู่เกินปริมาณที่อธิบดีกำหนด ซึ่งยังมีได้ชำระค่าภาคหลวงแร่
- (๓) แร่ที่ได้จากการขุดหาแร่รายย่อยหรือการร่อนแร่
- (๔) แร่ที่ได้รับอนุญาตให้ครอบครองตามมาตรา ๙๑ วรรคสอง ซึ่งเรานั้นยังมีได้ชำระค่าภาคหลวงแร่
- (๕) การซื้อแร่ที่ตกเป็นของแผ่นดิน หากปรากฏว่าเรานั้นยังมีได้ชำระค่าภาคหลวงแร่

มาตรา ๑๒๖ อัตราค่าภาคหลวงแร่ให้เรียกเก็บได้ไม่เกินร้อยละยี่สิบสามสิบของราคาตลาดแร่ พิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ราคาตลาดแร่แต่ละชนิดให้เป็นตามที่อธิบดีกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ การกำหนดราคาตลาดแร่ รวมทั้งการตรวจสอบ และการประเมินการชำระค่าภาคหลวงแร่ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ในกรณีที่ยังไม่สามารถประเมินค่าภาคหลวงแร่ได้จนกว่าจะแต่งแร่หรือประกอบโลหกรรมแล้วเสร็จ ต้องกำหนดให้มีการวางหลักประกันการชำระค่าภาคหลวงแร่ตามจำนวนที่เหมาะสมด้วย

มาตรา ๑๒๗ ในกรณีผู้มีหน้าที่ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ไม่ชำระค่าภาคหลวงแร่ หรือชำระค่าภาคหลวงแร่ไม่ครบถ้วน หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าการชำระค่าภาคหลวงแร่ไม่ถูกต้อง ให้อธิบดีมีหนังสือเรียกให้ผู้นั้นมาชี้แจงโดยกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ เพื่อนำหลักฐานการชำระค่าภาคหลวงแร่มาแสดง หากพบว่าไม่มีหลักฐานการชำระค่าภาคหลวงแร่หรือหลักฐานที่นำมาแสดงนั้นยังไม่อาจรับฟังได้ว่าการชำระค่าภาคหลวงแร่ถูกต้องครบถ้วนแล้ว หรือผู้นั้นไม่มาชี้แจงภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้อธิบดีแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินค่าภาคหลวงแร่ เพื่อประเมินการชำระค่าภาคหลวงแร่ ในกรณีดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

เมื่อคณะกรรมการประเมินค่าภาคหลวงแร่ได้ประเมินว่าให้ชำระค่าภาคหลวงแร่เป็นจำนวนเท่าใด หรือให้ชำระค่าภาคหลวงแร่เพิ่มเป็นจำนวนเท่าใด ให้ผู้ถูกประเมินชำระภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการประเมินเป็นหนังสือ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้นั้นจะต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ทั้งหมดหรือค่าภาคหลวงแร่ส่วนที่ยังขาด แล้วแต่กรณี พร้อมเงินเพิ่มสองเท่าของค่าภาคหลวงแร่ส่วนที่ขาดนั้น

มาตรา ๑๒๘ ผู้ขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ต้องเสียค่าธรรมเนียมพร้อมกับการยื่นคำขอ และต้องออกค่าใช้จ่ายหรือวงเงินล่วงหน้าเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดดำเนินงานตามความจำเป็นอันควรแก่กรณีตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีการส่งยกคำขอ หรือไม่อนุญาตตามคำขอ หรือผู้ยื่นคำขอได้ถอนคำขอ ให้คืนค่าใช้จ่ายหรือเงินล่วงหน้าที่ยังไม่ได้จ่ายสำหรับกิจการนั้นแก่ผู้ยื่นคำขอตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๒๙ การสำรวจแร่ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่หรืออาชญาบัตรพิเศษ ต้องเสียค่าสิทธิการสำรวจแร่ในอัตราที่กำหนดตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่หรืออาชญาบัตรพิเศษสิ้นสุดลงก่อนอายุที่กำหนด ผู้ถืออาชญาบัตรไม่มีสิทธิขอคืนค่าสิทธิการสำรวจแร่ที่ตนได้ชำระแล้ว

ในกรณีที่ผู้ถืออาชญาบัตรไม่ชำระค่าสิทธิการสำรวจแร่ให้ถูกต้องครบถ้วน เมื่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ได้บอกกล่าวเป็นหนังสือแล้ว และไม่ชำระภายในหกสิบวันนับแต่วันรับคำบอกกล่าว ให้ผู้ถืออาชญาบัตรมีอำนาจสั่งเพิกถอนอาชญาบัตรนั้นเสียได้

มาตรา ๑๓๐ ผู้ถือประทานบัตรต้องเสียเงินบำรุงพิเศษในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของค่าภาคหลวงแร่ที่ผลิตได้จากประทานบัตรนั้น

เงินบำรุงพิเศษตามวรรคหนึ่งให้ใช้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาท้องถิ่น การศึกษาวิจัยด้านแร่ การปรับปรุงสภาพพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแล้วตามหลักภูมิสถาปัตยกรรม และการป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

อัตรา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเรียกเก็บ รวมตลอดทั้งการจัดสรรเงินบำรุงพิเศษ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่มีความจำเป็นในทางเศรษฐกิจ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดให้แร่ชนิดใด ได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นการเรียกเก็บเงินบำรุงพิเศษตามระยะเวลาที่เห็นสมควรได้

หมวด ๑๒

การพัฒนาและการส่งเสริม

มาตรา ๑๓๑ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและส่งเสริมการประกอบกิจการตามพระราชบัญญัตินี้ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการแร่อาจให้คำแนะนําแก่รัฐมนตรีเพื่อยกออกกฎกระทรวงยกเว้นหรือลดค่าธรรมเนียม รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับยกเว้นหรือลดค่าธรรมเนียมในเรื่องดังกล่าวในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ถือประทานบัตร ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม ที่ประกอบกิจการรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมสูงกว่ามาตรฐานที่กฎหมายกำหนด

(๒) เหตุภัยพิบัติทางธรรมชาติ หรืออุบัติเหตุ

(๓) เหตุอื่นอันสมควร

มาตรา ๑๓๒ หากปรากฏว่าพื้นที่ใดน่าจะมีแร่เหมาะสมเพียงพอที่จะพัฒนาเป็นแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการแร่อาจให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่จัดทำเอกสารที่จำเป็นในการขอประทานบัตร และจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับพื้นที่นั้นเพื่อขอความเห็นชอบตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ก่อนออกประทานบัตรให้ทำเหมืองในพื้นที่ดังกล่าว

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏว่าพื้นที่นั้นมีผู้ยื่นคำขออาชญาบัตรหรือคำขอประทานบัตรอยู่แล้ว ให้ถือว่าคำขอนั้นเป็นคำขอที่ไม่อาจอนุญาตได้และให้สำนักงานคำขอตั้งตัวขอขอคัดหะเบียนคำขอ เว้นแต่คำขอนั้นทับซ้อนพื้นที่ตามวรรคหนึ่งบางส่วน ให้ตั้งเงินค้ำประกันเพื่อขออนุญาตหรือไม่อนุญาตคำขอนั้นเฉพาะในส่วนที่ไม่ทับซ้อนต่อไป ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓๑ วรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับพื้นที่นั้นได้รับความเห็นชอบแล้ว ตามวรรคหนึ่ง ในการออกประทานบัตรกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองเหมืองแร่อาจนำพื้นที่นั้นออกประมูล โดยให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๓๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้ผู้ออกประทานบัตรพิจารณาให้ผู้ประกอบการตามมาตรา ๑๓๑ (๑) มีสิทธิได้รับการคัดเลือกก่อน

ผู้ชนะการประมูลตามวรรคสามต้องปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประทานบัตร และต้องชำระค่าใช้จ่ายที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองเหมืองแร่ได้ดำเนินการไปตามวรรคหนึ่งทั้งหมดในวันที่ได้รับประทานบัตร

หมวด ๑๓

ความรับผิดชอบทางแพ่ง

มาตรา ๑๓๓ ผู้ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายใหม่ทดแทนหรือค่าเสียหายที่เกิดจากการประกอบกิจการของตนต่อความเสียหายหรือความเดือดร้อนรำคาญอันเกิดขึ้นแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

ในกรณีที่ความเสียหายเกิดขึ้นในเขตที่ได้รับอนุญาต ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าความเสียหายดังกล่าวเกิดจากการกระทำของผู้ได้รับอนุญาตรายนั้น

มาตรา ๑๓๔ ผู้ใดทำเหมืองแร่โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือผู้ถือประทานบัตรรายใดทำเหมืองแร่นอกเขตประทานบัตร หรือผู้ถือประทานบัตรรายใดทำเหมืองแร่ในเขตประทานบัตร แต่เป็นพื้นที่ห้ามทำเหมืองตามมาตรา ๖๔ (๓) หรือตามกฎหมายอื่น นอกจากจะต้องรับผิดชอบทางอาญาแล้ว จะต้องชดเชยค่าเสียหายให้แก่รัฐตั้งแต่สองเท่าแต่ไม่เกินสามเท่าของมูลค่าแร่ที่ได้จากการทำเหมืองในบริเวณดังกล่าวด้วย

การกำหนดค่าเสียหายตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลคำนึงถึงพฤติการณ์และเจตนาของผู้ทำเหมืองหรือผู้ถือประทานบัตร แล้วแต่กรณี ในการตีความกฎหมายหรือปฏิบัติผิดเงื่อนไขในประทานบัตร

มูลค่าแร่ตามวรรคหนึ่งให้ถือตามราคาตลาดแร่ที่อธิบดีประกาศใช้ในวันที่มีการกระทำตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๓๕ ผู้ยื่นคำขออาชญาบัตรหรือคำขอประทานบัตรที่ถูกจำหน่ายตามมาตรา ๑๓๑วรรคห้า หรือมาตรา ๑๓๒ วรรคสอง มีสิทธิได้รับค่าทดแทนความเสียหายได้ หากพิสูจน์ได้ว่าเป็นค่าเสียหายที่แท้จริงซึ่งเกิดจากการดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับคำขอนั้น

ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่จ่ายเงินค่าทดแทนตามวรรคหนึ่งจากเงินที่ได้จากการประมูลตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๓๒ แล้วแต่กรณี แต่ทั้งนี้ ค่าทดแทนต้องไม่รวมถึงมูลค่าของแร่ซึ่งยังมีได้นำขึ้นมาจากการทำเหมือง

มาตรา ๑๓๖ นอกจากความรับผิดตามมาตรา ๑๓๓ ศาลมีอำนาจกำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษ ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ค่าเสียหายสำหรับความเสียหายต่อจิตใจอันเป็นผลเนื่องมาจากความเสียหายต่อร่างกาย สุขภาพ หรืออนามัยของผู้เสียหาย และหากผู้เสียหายถึงแก่ความตาย สามมี ภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของบุคคลนั้นชอบที่จะได้รับค่าเสียหายสำหรับความเสียหายต่อจิตใจได้

(๒) หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้ประกอบกิจการเหมืองแร่โดยรู้อยู่แล้วว่าการประกอบกิจการเหมืองแร่นั้นไม่ปลอดภัย หรือมิได้รู้เพราะความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือเมื่อรู้ว่าการประกอบกิจการเหมืองแร่ไม่ปลอดภัยภายหลังจากการทำแร่นั้นแล้วไม่ดำเนินการใด ๆ ตามสมควร เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบกิจการจ่ายค่าสินไหมทดแทนเพิ่มขึ้นจากจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่แท้จริงที่ศาลกำหนดได้ตามที่ศาลเห็นสมควร แต่ไม่เกินสองเท่าของค่าสินไหมทดแทนที่แท้จริงนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์ต่าง ๆ เช่น ความร้ายแรงของความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับการที่ผู้ประกอบกิจการรู้ถึงความไม่ปลอดภัยของการประกอบกิจการ ระยะเวลาที่ผู้ประกอบกิจการปกปิดความไม่ปลอดภัยของการประกอบกิจการของผู้ประกอบกิจการเมื่อทราบว่าการประกอบกิจการทำเหมืองแร่นั้นไม่ปลอดภัย ผลประโยชน์ที่ผู้ประกอบกิจการได้รับ สถานะทางการเงินของผู้ประกอบกิจการ การที่ผู้ประกอบกิจการได้บรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น ตลอดจนการที่ผู้เสียหายมีส่วนในการก่อให้เกิดความเสียหายด้วย

หมวด ๑๔

การควบคุมและการตรวจสอบ

ส่วนที่ ๑

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๓๗ ในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในเขตเหมืองแร่ เขตประกอบธุรกิจแร่ เขตแต่งแร่ เขตโลหกรรม เขตขุดหาแร่ รายย่อย หรือเขตที่มีการร่อนแร่ เพื่อตรวจสอบการประกอบกิจการดังกล่าวได้ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่ดังกล่าว

(๒) สั่งเป็นหนังสือให้ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตร ผู้ขุดหาแร่รายย่อย ผู้ประกอบกิจการร่อนแร่ ผู้ประกอบธุรกิจแร่ ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม ระงับการกระทำที่เป็น

ฝ่าฝืน หรือแก้ไขปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสม หรือจัดการป้องกันอันตรายอันอาจเกิดจากการประกอบกิจการนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๓) นำแร่ในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบวิเคราะห์

(๔) ยึดหรืออายัดแร่หรือทรัพย์สินใดตามมาตรา ๑๔๒

เมื่อได้เข้าไปและทำการตรวจสอบตาม (๑) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

มาตรา ๑๓๘ ในกรณีที่ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา ๑๓๗ (๒) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานต่ออธิบดี ผู้ออกใบอนุญาต ผู้ออกประทานบัตร หรือผู้ออกใบอนุญาตเพื่อพิจารณาพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต ประทานบัตร ใบอนุญาต หรือระงับการประกอบกิจการต่อไป

มาตรา ๑๓๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๑๔๐ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อประโยชน์ในการจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๔๑ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๒

การดำเนินการเกี่ยวกับของกลางและเงินค้ำจ่าย

มาตรา ๑๔๒ บรรดาแร่ที่มีไว้ในเนื่องในการกระทำความผิด และเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า ได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือเป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาคดีได้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ หรือจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ทั้งนี้ ไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะเป็นของผู้กระทำความผิดหรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ และเมื่อได้มีการฟ้องคดีให้นำความในมาตรา ๑๓๒ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับ

ในการยึดหรืออายัดเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผูกมัด ประทับตรา จัดทำบัญชี หรือและฐานข้อมูลของผู้กระทำความผิด และเก็บรักษาไว้ตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีที่มิมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ หรือศาลไม่พิพากษาให้รับ ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับทรัพย์สินคืนภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันทราบ หรือถือว่าได้ทราบ

คำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือยับยั้งวันที่สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ ให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้มีสิทธิขอรับทรัพย์สินนั้นคืนจากพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจยึดไว้ ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน ทั้งนี้ เว้นแต่อธิบดีจะใช้อำนาจประกาศหาตัวบุคคลที่ขึ้นเจ้าของหรือผู้ครอบครองให้แสดงหลักฐานเพื่อขอรับทรัพย์สินคืนภายในสามสิบวัน หากพ้นกำหนดดังกล่าวและไม่มีผู้ใดมาขอรับทรัพย์สินคืน ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินและให้นำมาตรา ๑๔๕ วรรคสอง ๑๔๔ มาใช้บังคับเกี่ยวกับวิธีการประกาศหาตัวบุคคลที่ขึ้นเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินและวิธีการขอรับทรัพย์สินคืนโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ หรือศาลไม่พิพากษาให้รับและไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าว ให้เริ่มนับระยะเวลาตามวรรคสามตั้งแต่วันที่คำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ หรือวันที่คำพิพากษาถึงที่สุด หรือวันที่อธิบดีได้ออกประกาศ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๓ ในกรณีทรัพย์สินถูกยึดไว้ตามมาตรา ๑๔๒ วรรคหนึ่ง มิใช่เป็นของผู้กระทำความผิดหรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุวัติอธิบดีคืนทรัพย์สินหรือเงินแล้วแต่กรณี ให้แก่เจ้าของก่อนถึงกำหนดตามมาตรา ๑๔๒ วรรคสามได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อทรัพย์สินนั้นไม่จำเป็นต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุให้ทรัพย์สินนั้นถูกยึด หรือ

(๒) เมื่อผู้กระทำความผิดหรือผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดได้ทรัพย์สินนั้นมาจากผู้เป็นเจ้าของโดยการกระทำความผิดทางอาญา

ในการดำเนินการคืนทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง อาจมีการกำหนดเงื่อนไขในการคืนและการตรวจสอบเพื่อป้องกันมิให้มีการนำทรัพย์สินนั้นกลับไปใช้ในการกระทำความผิดอีก ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๔๔ ในกรณีที่มีการยึดของกลางที่ต้องสงสัยในการกระทำความผิดโดยไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ยึดส่งมอบของกลางให้แก่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีกำหนดเพื่อเก็บรักษาไว้ และให้อธิบดีมีอำนาจประกาศหาตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองเพื่อให้บุคคลดังกล่าวไปแสดงหลักฐานเพื่อขอรับของกลางคืน

การประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ปิดประกาศไว้ที่สำนักงานเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่ทำการองค์รปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการยึดของกลางนั้น และประกาศในหนังสือพิมพ์ระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อประเภทอื่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกัน และในเว็บไซต์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

เจ้าของหรือผู้ครอบครองมีสิทธิขอรับของกลางคืนจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีระบุไว้ในประกาศ ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศ ในหนังสือพิมพ์ ดังกล่าวและในเว็บไซต์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดแสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองเพื่อขอรับของกลางคืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ของกลางนั้นตกเป็นของแผ่นดิน แต่ถ้ามีบุคคลใดแสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองและขอรับของกลางคืนภายในกำหนดเวลา ให้อธิบดีดำเนินการตามวรรคห้าต่อไป

ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ที่แสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองตามวรรคหนึ่ง เป็นบุคคลที่พนักงานอัยการได้พิจารณาแล้วและมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือเป็นบุคคลที่ปรากฏหลักฐานในขณะสอบสวนแล้วว่ามิใช่เป็นผู้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดหรือมิใช่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้อธิบดี

มีหนังสือแจ้งให้บุคคลดังกล่าวดำเนินการใช้สิทธิฟ้องร้องต่อศาลเพื่อขอรับของกลางคืนภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากอธิบดี หากมิได้ใช้สิทธิฟ้องร้องคดีต่อศาลภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่า บุคคลนั้นมีค่าใช้จ่ายหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๑๔๕ ถ้าทรัพย์สินและของกลางที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๑๔๒ หรือมาตรา ๑๔๔ จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือสูญหาย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะเกินค่าของทรัพย์สิน หรือมีเหตุอันสมควร อธิบดีอาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดการขายทรัพย์สินหรือของกลางก่อนครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๔๒ วรรคสาม หรือมาตรา ๑๔๔ วรรคสาม แล้วแต่กรณี เมื่อได้เงินเป็นสุทธิเท่าใดให้ยึดไว้แทนทรัพย์สินหรือของกลางนั้น หรือ

(๒) ถ้าการนำทรัพย์สินหรือของกลางที่ยึดหรืออายัดไว้ไปใช้ประโยชน์จะเป็นการบรรเทา ความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา ให้นำทรัพย์สินหรือของกลางนั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของ ทางราชการได้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ก่อนที่จะสั่งดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีประกาศตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๑๔๔ วรรคสองในหนังสือพิมพ์และในเว็บไซต์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ อย่างน้อยสองวันติดต่อกัน เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายทราบ และให้เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิยื่นคำร้องขอรับทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวไปเก็บรักษาด้วยตนเอง ได้ภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่เริ่มประกาศ และถ้า เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายทำสัญญาไว้กับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ว่าจะ เก็บรักษาทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวโดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนด ให้อธิบดีมอบทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายเป็นผู้ เก็บรักษาไว้ แต่ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายนำทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวไป ใช้หรือแสวงหาประโยชน์ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ

ในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายมาขอรับทรัพย์สินหรือ ของกลางไปเก็บรักษาหรือปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่บุคคลดังกล่าวไม่ยอมทำ สัญญาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ให้อธิบดีสั่งดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ หรือในกรณีที่มีการทำสัญญาแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายผิดสัญญาหรือไม่ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ให้อธิบดีเรียกทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าว คืนจากเจ้าของหรือผู้ครอบครอง และมีอำนาจสั่งให้ดำเนินการบังคับตามสัญญาประกันและดำเนินการ ตามวรรคหนึ่งได้

หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด และในกรณีเช่นนี้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายจะฟ้องเรียกค่าเสียหาย หรือค่าทดแทนใด ๆ จากทางราชการอันเนื่องมาจากการดำเนินการหรือการนำทรัพย์สินหรือของกลางที่ยึด หรืออายัดไปใช้ประโยชน์ของทางราชการดังกล่าวมิได้

มาตรา ๑๔๖ บรรดาค่าธรรมเนียมหรือเงินอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ที่ค้างจ่ายอยู่ใน ความรับผิดชอบของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ถ้าผู้มีสิทธิมิได้เรียกเอาคืนภายในหนึ่งปีนับแต่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจาก อธิบดีหรือเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ให้ตกเป็นของ แผ่นดิน

หมวด ๑๕
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๑๔ หรือ มาตรา ๒๘ หรือ มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือ ปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ หรือ มาตรา ๓๐ หรือ มาตรา ๑๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือ ปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือ ปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๐ ผู้ถืออาชญาบัตรสำรวจแร่รายใดไม่ปฏิบัติตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนด หรือ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามมาตรา ๓๗ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองเดือน หรือ ปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๑ ผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่รายใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๙ วรรคสาม หรือ ไม่ปฏิบัติตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนดหรือตามเงื่อนไขตามมาตรา ๓๙ วรรคสี่ หรือ ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๒ ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษรายใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ วรรคสาม หรือ ไม่ปฏิบัติตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนดหรือตามเงื่อนไขตามมาตรา ๔๓ วรรคสี่ หรือ ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง หรือ มาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือ ปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งล้านห้าแสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๔ ผู้ใด

(๑) ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๓ วรรคสาม วรรคห้า หรือ วรรคหก มาตรา ๖๔ (๑) (๒) (๓) (๘) หรือ (๙) หรือ ไม่นำหลักประกันมาวางหรือจัดทำประกันภัยตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือ ปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

(๒) ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๔ (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองเดือน หรือ ปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละห้าหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง หรือ ยุติการกระทำนั้น

(ก) ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๔ (๔) (๕) (๖) (๗) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละห้าหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องหรือหยุดการกระทำนั้น

(๔) ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๔ (๑๑) หรือ (๑๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๖ หรือมาตรา ๑๑๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๙๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรา ๘๙ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามวิธีการร่อนแร่ที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๙๐ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๙๐/๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามวิธีร่อนแร่ตามที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๙๐ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

มาตรา ๑๕๘ ผู้ใดซื้อแร่ ขายแร่ ครอบครองแร่ หรือขนแร่ ที่ยังมีได้มีการชำระค่าภาคหลวงแร่ตามมาตรา ๙๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าถึงห้าเท่าของมูลค่าแร่ หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่สามเท่าถึงห้าเท่าของมูลค่าแร่ หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๑ ผู้ใดไม่จัดทำรายงานตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง หรือจัดทำรายงานดังกล่าวเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๘ ต้องระวางโทษ ดังนี้

(๑) ฝ่าฝืนประกาศที่ออกตามมาตรา ๙๘ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่สองเท่าถึงห้าเท่าของมูลค่าแร่ หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) ฝ่าฝืนประกาศที่ออกตามมาตรา ๙๘ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าถึงสามเท่าของมูลค่าแร่ หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๓) ฝ่าฝืนประกาศที่ออกตามมาตรา ๙๘ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เมื่อปรากฏว่าแร่ที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีปโดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๙๘ (๒) เป็นแร่จากประทานบัตร สถานที่ซื้อแร่ เขตแต่งแร่ หรือเขตโลหกรรมใด ให้ผู้ออกประทานบัตรหรือผู้ออกใบอนุญาตนั้น เพิกถอนประทานบัตรหรือใบอนุญาตนั้นเสียได้

มาตรา ๑๖๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการควบคุมการขนส่งและการจัดเก็บแร่ ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีปตามมาตรา ๙๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่สาม แสนบาทถึงห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๔ ผู้ใด

(๑) ฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่ง

(๒) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ หรือมาตรา ๑๐๕ วรรคสี่

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กรณีผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม หรือผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่ง นำแร่ที่ได้มาจากการกระทำความผิดตามมาตรา ๔๘ มาทำการแต่งแร่ หรือประกอบโลหกรรม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดตามวรรคหนึ่ง (๑) เป็นการกระทำของผู้ถือประทานบัตรหรือผู้รับใบอนุญาตตาม พระราชบัญญัตินี้ด้วย ให้ผู้ถือประทานบัตรหรือผู้ถือใบอนุญาตเพิกถอนประทานบัตรหรือใบอนุญาตนั้นเสียได้

มาตรา ๑๖๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๑ หรือมาตรา ๑๐๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๖๖ **ใครฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๓ หรือมาตรา ๑๐๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสน บาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ได้ปฏิบัติตามให้ถูกต้องหรือหยุดการกระทำนั้น ผู้ใดฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๐๒ หรือมาตรา ๑๐๗ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ**

มาตรา ๑๖๗ **ผู้ใดฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๐๒ หรือ มาตรา ๑๐๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๓ หรือมาตรา ๑๐๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละห้าหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ได้ปฏิบัติตามให้ถูกต้องหรือหยุดการ กระทำนั้น**

มาตรา ๑๖๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๙ ผู้ใดจัดทำรายงานการรังวัดตามมาตรา ๑๑๗ อันเป็นเท็จหรือไม่รายงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหกแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๗๐ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๓๗ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๗๑ ผู้นำทรัพย์สินหรือของกลางที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้เก็บรักษาตาม
มาตรา ๑๔๕ วรรคสอง ไปใช้หรือแสวงหาประโยชน์ ต้องระวางโทษปรับจำคุกสองเท่าของประโยชน์ที่ได้รับ
จากการใช้หรือแสวงหาประโยชน์

มาตรา ๑๗๒ บรรดาแร่ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือ
เครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้มา หรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีไว้ในเนื่องในการกระทำความผิด หรือได้
ใช้เป็นอุปกรณ์ที่ได้รับผลในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๔๘ มาตรา ๑๔๙ มาตรา ๑๕๓ มาตรา ๑๕๔
เฉพาะการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๔ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) มาตรา ๑๕๖ **มาตรา ๑๕๗** มาตรา ๑๕๘
มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๖๒ มาตรา ๑๖๔ **และ**หรือมาตรา ๑๘๐ ให้ริบเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตาม
คำพิพากษาหรือไม่

ให้พนักงานอัยการร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และเมื่อพนักงานอัยการได้
ร้องขอต่อศาลแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปิดประกาศไว้ที่สำนักงานเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมประจำท้องที่
ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ยึดหรืออายัด
ของกลางนั้น และให้ประกาศในในเว็บไซต์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ อย่างน้อยสองวัน
ติดต่อกัน ทั้งนี้ ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเชื่อว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม ในกรณีที่ปรากฏ
หลักฐานว่ามีบุคคลเป็นเจ้าของทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งประกาศดังกล่าวทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ
ไปยังภูมิลำเนาของเจ้าของทรัพย์สินนั้น เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อน
มีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ทั้งนี้ ไม่ว่าคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเชื่อว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม

ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น หรือมีเจ้าของ
แต่เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำ
ความผิดดังกล่าว อีกทั้งตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้วที่จะป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเช่นนั้น
เกิดขึ้น หรือไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อได้ว่า ตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการนำ
ทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวได้เมื่อพ้น
กำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันประกาศในในเว็บไซต์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
ตามวรรคสอง ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ให้นับแต่วันที่เจ้าของทรัพย์สินได้รับ
หรือถือว่าได้รับไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับตามวรรคสอง และในกรณีนี้มีให้นำมาตรา ๓๖ แห่งประมวล
กฎหมายอาญามาใช้บังคับ

มาตรา ๑๗๓ ในกรณีที่ของกลางหรือทรัพย์สินใดที่เกี่ยวข้องในการกระทำความผิด
ซึ่งตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีนำออกขาย หรือนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัยหรือ
เพื่อประโยชน์อื่นแก่ทางราชการ หรือจำหน่ายออกจากสารบบของทางราชการ

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖๐ มาใช้บังคับทั้งแก่การดำเนินการตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗๔ ในกรณีมีเงินซึ่งได้สดุดทรัพย์ของกลางหรือทรัพย์สินใดที่เกี่ยวข้องในคดี
กระทำผิดซึ่งตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงินค่าปรับที่ชำระต่อศาลหรือตมที่มีค
ษะหรือเงินอื่น อธิบดีมีอำนาจสั่งจ่ายเงินดังกล่าวเพื่อเป็นเงินสินบนหรือสงเคราะห์แก่ผู้ต้องหา ผู้ต้องหา หรือ
ผู้ดำเนินคดีเพื่อให้คดีของกลางเป็นผลสำเร็จ ตมระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

เงินที่หักจ่ายให้เป็นเงินสินบนและเงินรางวัลตามวรรคหนึ่ง รวมกันต้องไม่เกินร้อยละห้าสิบห้า
ของเงินค่าชดเชยของกลางและทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องในคดีอาญา หรือเงินค่าปรับ อย่งใดอย่างหนึ่ง
ทั้งนี้ รัฐมนตรีจะกำหนดให้ช่วยเงินสินบนและเงินรางวัลสำหรับคดีที่ปล่อยตัวผู้ต้องหา หรือมีผู้กระทำ
ความผิดที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดไว้ได้รับโทษทางอาญาหรือผู้ต้องหาช่วยเงินสินบนและเงินรางวัลในคดี
ที่ไม่ปล่อยตัวผู้ต้องหา หรือไม่มีผู้กระทำคดีที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดก็ได้

ในคดีที่คดีเป็นอันระงับโดยคณะกรรมการเปรียบเทียบ อธิบดีอำนวยการบริหารให้คณะกรรมกร
เปรียบเทียบเป็นผู้ส่งจ่าย โดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างอื่นหรือไม่ก็ได้

มาตรา ๑๗๕ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าบุคคล
ซึ่งได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำความผิดเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๗๖ ผู้สนับสนุนหรือได้รับผลตอบแทนจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น

มาตรา ๑๗๗ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน
หรือมีโทษปรับสถานเดียว ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรี
กำหนด

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มี
การเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๗๘ ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบ ประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด
เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นกรรมการ และผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน
และกรมเหมืองแร่เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยให้มีคณะหนึ่งหรือหลายคณะตามที่รัฐมนตรีกำหนด
ตามสมควรเหมาะสม ตามมาตรา ๑๗๗ ให้ประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นประธาน
กรรมการ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นกรรมการ และผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและกรมเหมืองแร่
เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) ในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วยอัยการจังหวัดซึ่งเป็นหัวหน้าที่ทำกรอัยการจังหวัด
เป็นประธานกรรมการ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเป็นกรรมการ และเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำ
ท้องที่เป็นกรรมการและเลขานุการ

ทศวรรษประชุม หลักเกณฑ์ และวิธีพิจารณาพิพากษาของคณะกรรมการเปรียบเทียบให้เป็นไปตาม
ระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๗๙ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับ
แต่วันที่มีคณะกรรมการแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๘๐ ในกรณีที่มีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ได้กระทำในเขตควบคุมแร่ ตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือมาตรการที่กำหนดในประกาศตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษสำหรับความผิดนั้น ๆ เป็นสองเท่า

มาตรา ๑๘๑ ในกรณีผู้กระทำความผิดซึ่งจะต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการให้หรือการกระทำของผู้ใด หรือไม่สั่งหรือการกระทำ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำและละเว้นไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการ อันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของผู้ใดจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๑๘๒ พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ หรือผู้ใด ที่เกี่ยวข้องโดยทุจริต กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ๆ โดยทุจริตเพื่อมิให้มีการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสามล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๘๓ มูลค่าแร่ตามหมวดนี้ให้ถือตามราคาตลาดที่อธิบดีประกาศกำหนด และใช้บังคับอยู่ในวันที่มีการกระทำความผิด

หมวด ๑๖

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๘๓/๑ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่า จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๘๔ ในวาระเริ่มแรก ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(๑) ให้คณะกรรมการแร่ ประกอบด้วยปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมเจ้าท่า อธิบดีกรมทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมศิลปากร อธิบดี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมอนามัย เลขานุการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เลขานุการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประธานกรรมการสภาการเหมืองแร่ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการ และอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เป็นเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(๒) ให้คณะกรรมการแระจังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ปฏิรูปที่ดินจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ผู้แทนกรมเจ้าท่า ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี ผู้แทนกรมศิลปากร ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ นายอำเภอและผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในท้องที่ที่ขอประทานบัตรสำหรับตรวจทำเหมืองตั้งอยู่ ผู้แทนสภาการเหมืองแร่ เป็นกรรมการ และเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ เป็นเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๘๕ ให้ประกาศกำหนดพื้นที่เป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ที่ออกตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปอีกไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่ประกาศที่กำหนดพื้นที่ตามมาตรา ๘ วรรคสี่ ให้เป็นอันยกเลิก

มาตรา ๑๘๖ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และพระราชบัญญัติพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๐๙ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบ หรือคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบ ตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๑๘๗ บรรดาคำขอทุกประเภทที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ และให้พิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘๘ บรรดาอาชญาบัตร ประทานบัตร หรือใบอนุญาตที่ได้ออกให้ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือเป็นอาชญาบัตร ประทานบัตร หรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ยังคงใช้ได้จนกว่าจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน โดยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นการจัดทำแนวพื้นที่กั้นชนการทำเหมืองและการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนตามมาตรา ๒๘ การฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมือง การวางหลักประกัน และการจัดทำประกันภัยตามมาตรา ๖๔ (๘) และ (๙) ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในการออกประทานบัตร

บรรดาข้อผูกพันตามสัญญาต่าง ๆ ที่กระทำขึ้นภายใต้บังคับพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งมีอยู่กับรัฐบาลไทยโดยกระทรวงอุตสาหกรรมและกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปตามข้อผูกพันแห่งสัญญานั้น ๆ ทั้งนี้ จนกว่าผลการใช้บังคับตามสัญญาจะสิ้นสุดลง สำหรับกรณีการขอต่ออายุอาชญาบัตร ประทานบัตร หรือใบอนุญาตใด ๆ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม

เลขลำดับ	รายการ	อัตราค่าธรรมเนียม
๑	ค่าธรรมเนียมออกอาชญาบัตร ประทานบัตร และใบอนุญาต	
	(๑) ค่าอาชญาบัตรสำรวจแร่ ฌบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท
	(๒) ค่าอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ ฌบับละ	๕๐,๐๐๐ บาท
	(๓) ค่าอาชญาบัตรพิเศษ ฌบับละ	๑๐๐,๐๐๐ บาท
	(๔) ค่าประทานบัตร	
	ก. ค่าประทานบัตรการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ฌบับละ	๑๐๐,๐๐๐ บาท
	ข. ค่าประทานบัตรการทำเหมืองประเภทที่ ๒ ฌบับละ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
	ค. ค่าประทานบัตรการทำเหมืองประเภทที่ ๓ ฌบับละ	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
	ง. ค่าประทานบัตรการทำเหมืองใต้ดิน ฌบับละ	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
	(๕) ค่าใบอนุญาต	
	ก. ใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย ฌบับละ	๕,๐๐๐ บาท
	ข. ใบอนุญาตแต่งแร่ ฌบับละ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
	ค. ใบอนุญาตประกอบโลหกรรม ฌบับละ	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
	ง. ใบอนุญาตอื่นๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ ฌบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท
๒	ค่าธรรมเนียมรายปี	
	(๑) การแต่งแร่ ปีละ	๑๐,๐๐๐ บาท
	(๒) การประกอบโลหกรรม ปีละ	๒๐,๐๐๐ บาท
	(๓) การประกอบธุรกิจแร่ ปีละ	๑๐,๐๐๐ บาท
๓	ค่าธรรมเนียมรังวัด	
	(๑) ค่าเขียนหรือจำลองแผนที่ ฌบับละ	๖,๐๐๐ บาท
	(๒) ค่ารังวัดตามจำนวนเนื้อที่ทุก ๑ ไร่หรือเศษของ ๑ ไร่ ไร่ละ	๖๐๐ บาท
	(๓) ค่าหลักเขตเหมืองแร่ หลักละ	๓,๐๐๐ บาท
	(๔) ค่าได้สวน เรืองละ	๓๐,๐๐๐ บาท
๔	ค่าธรรมเนียมต่ออายุ โอนสิทธิการทำเหมืองและใบอนุญาต	
	(๑) ค่าต่ออายุประทานบัตร	
	ก. ค่าต่ออายุประทานบัตรการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ฌบับละ	๑๐๐,๐๐๐ บาท
	ข. ค่าต่ออายุประทานบัตรการทำเหมืองประเภทที่ ๒ ฌบับละ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
	ค. ค่าต่ออายุประทานบัตรการทำเหมืองประเภทที่ ๓ ฌบับละ	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
	ง. ค่าต่ออายุประทานบัตรการทำเหมืองใต้ดิน ฌบับละ	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
	(๒) ค่าต่ออายุใบอนุญาตแต่งแร่ ฌบับละ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
	(๓) ค่าต่ออายุใบอนุญาตประกอบโลหกรรม ฌบับละ	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
	(๔) ค่าต่ออายุใบอนุญาตประกอบธุรกิจแร่ ฌบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท
	(๕) ค่าโอนประทานบัตร	
	ก. ค่าโอนประทานบัตรการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ฌบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท

เลขลำดับ	รายการ	อัตราค่าธรรมเนียม
	ข. ค่าโอนประทานบัตรการทำเหมืองประเภทที่ ๒ ฉบับละ	๕๐,๐๐๐ บาท
	ค. ค่าโอนประทานบัตรการทำเหมืองประเภทที่ ๓ ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐ บาท
	ง. ค่าโอนประทานบัตรการทำเหมืองใต้ดิน ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐ บาท
	(๖) ค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมืองตามประทานบัตร ร้อยละ	๔
	(๗) ค่าโอนใบอนุญาตแต่งแร่ ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
	(๘) ค่าโอนใบอนุญาตประกอบโลหกรรม ฉบับละ	๒๐,๐๐๐ บาท
	(๙) ค่าโอนใบอนุญาตอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
๕	ค่าธรรมเนียมเบ็ดเตล็ด	
	(๑) ค่าคัดสำเนาหรือถ่ายเอกสาร หน้าละ	๑๐ บาท
	(๒) ค่ารับรองสำเนาเอกสาร ฉบับละ	๑๕๐ บาท
	(๓) ค่าหยุดการทำเหมืองทุก ๑ ไร่ หรือเศษของ ๑ ไร่ ปีละ	๖๐๐ บาท
	(๔) ค่านำมูลดินทรายออกนอกเขตเหมืองแร่ เมตริกตันละ	๒๐ บาท
	(๕) ค่าใบแทนอาชญาบัตร ประทานบัตร หรือใบอนุญาต ฉบับละ	๖,๐๐๐ บาท
	(๖) ค่าขยายหรือลดเขตแต่งแร่ ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
	(๗) ค่าขยายหรือลดเขตโลหกรรม ฉบับละ	๒๐,๐๐๐ บาท
	(๘) ค่าลดพื้นที่ในเขตอาชญาบัตรพิเศษ ฉบับละ	๒๐,๐๐๐ บาท
	(๙) ค่าลดพื้นที่ในเขตประทานบัตร ฉบับละ	๒๐,๐๐๐ บาท
๖	ค่าตรวจสอบ ทดลอง หรือวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ ตัวอย่างหนึ่ง ๆ แร่หรือธาตุหรือรายการละ	๑๐,๐๐๐ บาท

สรุปผลการดำเนินงาน
การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.

ของ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๔๐ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓ วันจันทร์ที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๕ วันจันทร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๗ วันจันทร์ที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๙ วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๑ วันจันทร์ที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๓ วันจันทร์ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๕ วันจันทร์ที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๗ วันจันทร์ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๙ วันจันทร์ที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๒๑ วันจันทร์ที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๒๓ วันจันทร์ที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๒๕ วันอังคารที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๒๗ วันอังคารที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๒๙ วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓๑ วันอังคารที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓๓ วันจันทร์ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓๕ วันจันทร์ที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓๙ วันพุธที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๔ วันจันทร์ที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๖ วันจันทร์ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๘ วันจันทร์ที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๒ วันจันทร์ที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๔ วันจันทร์ที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๖ วันจันทร์ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๑๘ วันจันทร์ที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๒๐ วันจันทร์ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๒๒ วันจันทร์ที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๒๔ วันจันทร์ที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๒๖ วันจันทร์ที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๒๘ วันจันทร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓๐ วันจันทร์ที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓๒ วันศุกร์ที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓๔ วันอังคารที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓๖ วันอังคารที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓๘ วันศุกร์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๔๐ วันพุธที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

คณะผู้รับผิดชอบ
ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายกิตติ เจริญยงค์ ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

ฝ่ายเลขานุการ

นายวันนพ ศรีประภาภรณ์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
นายปริญญา แสงแก้วเขียว	นิติกรชำนาญการ
นายวุฒิชัย ถีละสุนทเลิศ	นิติกรชำนาญการ
นางสาววรรณวิภา ศรีวัฒนพงศ์	นิติกรชำนาญการ
นางสาวมานิดา นามงาม	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวพจนีย์ เขมร	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสาวภักฎ ไชยาคำ	วิทยากรปฏิบัติการ
นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสาวเรณู สุนทรประพัทธ์สร	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นายนรพนธ์ โชคเจริญพัฒน์กิจ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

นางสาวลัดดาวัลย์ สมบูรณ์กิจชัย	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงในการประชุมกรรมการ
นางอนงค์ ไต้ะประดับ	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นายธนเดช เขตจัตุรัส	นิติกรชำนาญการ
นายคมสัน นิคมคณารักษ์	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวยุพิน พรพันธ์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

** สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมการ ๑ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๔-๖๕ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๔๕ **

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๗, ๐ ๒๔๘๑ ๙๔๗๒, ๐ ๒๔๘๑ ๙๔๗๕